

ŠIBENSKI LIST

GLASILO SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA OPĆINE ŠIBENIK

GOD. XVII
Broj 787

IZDAVAČ: INFORMATIVNI CENTAR
Šibenik, 12. kolovoza 1978.

CIJENA
3 DIN

POLOŽAJ PROIZVOĐAČA I IZVOZNIKA ALUMINIJA

Industrija aluminija jedna je od onih grana industrije u našoj zemlji, koja svoj razvoj temelji na domaćoj sirovinskoj i energetske osnovi. Jugoslavija u evropskim razmjerima raspolaže značajnim rezervama boksita, te izvorima hidro i termoelektrične energije, kao prijeko potrebnim preduvjetima za proizvodnju aluminija. Iako sa izvjesnim zakašnjenjem, pravilno su uočene komparativne prednosti i šanse koje pruža naša zemlja, u odnosu

na druge, za razvoj ove industrije, pa je izgradnja bazičnih kapaciteta industrije aluminija našla svoje mjesto u Društvenom planu razvoja obojene metalurgije Jugoslavije i društvenim planovima republika koje imaju uvjeta za ovaj razvoj.

Zahvaljujući toj spoznaji došlo je do snažnog razvoja bazičnih kapaciteta ove grupacije u posljednjih deset godina. Tako je od 47.700 tona primarnog aluminija proizvedenog u Jugoslaviji 1970. godini ostvarena proizvodnja u 1977. porasla na 185.000 tona, a samo jedan proizvođač — TLM »Boris Kidrič« Šibenik (koja je istodobno najveći proizvođač i izvoznik u ovoj grupaciji), proizvodi danas oko 85.000 tona aluminija godišnje.

Dogovorom o osnovama Društvenog plana Jugoslavije za razvoj obojene metalurgije u razdoblju od 1976. do 1980. godine te Samoupravnim sporazumom o razvoju proizvodnje i potrošnje aluminije industrije u SR Hrvatskoj za raz-

doblje od 1976. do 1980. god. i planovima razvoja drugih republika — naznačen je daljnji razvoj ove grupacije kojim se predviđa značajan porast proizvodnje kako boksita i gline, tako i primarnog aluminija.

Uz ovako intenzivan razvoj proizvodnje, potrošnja aluminija u Jugoslaviji danas iznosi svega oko 5,5 kg po stanovniku što je za oko 3—4 puta niže od potrošnje u većini industrijskih zemalja. Zbog znatno manje apsorpcijske moći našeg domaćeg tržišta, a što je pored ostalog uvjetovano dostignutim stupnjem općeg industrijskog razvoja i standarda stanovništva, ova grupacija bila je već od samog početka svog razvoja izvozno orijentirana. Premda je Društvenim planom Jugoslavije predviđen porast potrošnje aluminija po prosječnoj stopi od 10,8 posto godišnje, u narednom razdoblju doći će neminovno do daljnjeg povećanja izvoza, jer je stopa proizvodnje znatno veća.

(Nastavak na trećoj stranici)

Pod pokroviteljstvom Općinskog SIZ-a za kulturu, a u organizaciji mjesnog KUD-a »Skradin« prošle je subote održana tradicionalna kulturno-zabavna manifestacija pod nazivom »Skradinska fešta«. Središnji događaj bio je svakako Treći susret dalmatinskih klapa, no ništa manje atraktivan nije bio nastup RKUD-a »Udarnik« iz Solina i skradinske limene glazbe.

Na skradinskoj pjaceti uvečer su »zabrujale« klape: »Mostar«, »Fortuna« iz Bibinja, »Kaštela«, »Omiš«, »Jadrija« iz Šibenika, »Jadrantrans« iz Splita, »Dalmacija« iz Dugog Rata, »Udarnik« iz Solina, te domaće klape »Kanela« i »Skradinski buk«. Brojnoj publici posebno su se svidjele klape »Jadrija« i »Mostar«, te domaće klape. Kroz program su uspješno vodili Nives Marenci i Tomislav Crnogaća. Na slici: Klapa »Jadrija« iz Šibenika.

Požar nad Skradinom i u Vodicama

U GAŠENJU POŽARA SUDJELOVALO VIŠE OD DVIJE I PO TISUĆE GRAĐANA, VA ROGAŠACA I PRIPADNIKA JNA. POMOĆ STIGLA IZ SVIH SUSJEDNIH OPĆINA, PA ČAK I IZ ZAGREBA.

U ponedjeljak oko 19 sati izbio je na širem području Skradina požar koji je zahvatio, ka-

ko smo saznali u Štabu civilne zaštite općine Šibenik, velike površine mlade borove šume. Požar je bjesnio više od dvanaest sati na području Skradinskog polja, Pavasovića i Žurića i nanio velike materijalne štete koje još uvijek nisu procijenjene.

Naime, čim je požar uočen aktiviran je Štab civilne zaštite općine, a odmah zatim na gašenje požara upućena je profesionalna vatrogasna jedinica iz Šibenika. No, kako je jugo te večeri na trenutke dostizalo olujnu jačinu, požar se sve više širio, te su u pomoć pozvane vatrogasne jedinice iz susjednih općina. Tako su uz jedinice civilne zaštite Skradina i okolnih mjesnih zajednica i radnike šibenskih organizacija udruženog rada, u gašenju požara sudjelovale i vatrogasne jedinice iz Knina, Drniša, Benkovca, Zadra, Biograda i Splita. Veliku pomoć pružili su i pripadnici jedinica JNA, njih oko 300. Nešto kasnije stigla je i specijalizirana vatrogasna brigada iz Zagreba sa četiri suvremena vatrogasna kola. Može se reći da je u gašenju ovog jednog od najvećih i najtežih požara na općini Šibenik sudjelovalo više od dvije i po tisuće građana, vatrogasaca i pripadnika JNA.

Požar je lokaliziran u utorku oko šest sati, a patrole su dežurale i naredna dva dana da se zgarište, koje je tinjalo, ne bi pretvorilo u novi požar. Materijalne štete još uvijek nisu procijenjene, no ako se zna da je izgorjela jedna od najljepših i posebno negovanih šuma — mlada borova šuma stara tek dvadesetak godina, onda se

(Nastavak na drugoj stranici)

„Zaton“ pristupio „Šibenki“

Na referendumu, koji je proveden u ponedjeljak, radni ljudi Privrednog poduzeća »Zaton« izjasnili su se za pripojenje najvećoj šibenskoj trgovačkoj organizaciji »Šibenki«. Naime, svih 58 zaposlenih izašli su na glasanje, a za odluku o udruživanju glasalo je 98,3 posto od svih uposlenih.

Jednodušnim izjašnivanjem za udruživanje rada i sredstava sa »Šibenkom«, radni ljudi »Zatona« pokazali su odlučnost da izađu iz dugogodišnjeg stagnantnog stanja, ne samo njihove radne organizacije, već i cijelog Zatona. To tim prije, jer je PP »Zaton« jedino privredno poduzeće u cijelom mjestu i njihovi uspjesi i neuspjesi se i te kako manifestiraju na čitav Zaton. Privredno poduzeće »Zaton« u svom sastavu ima restoran, šest prodavaonica, stovarište u Gospiću, bravarsko-plastičarsku radionicu, te zajedničke službe. Kako je predviđeno, »Zaton« će u »Šibenku« ući kao cjelina: prodavaonice će postati sastavni dio Šibenske »Maloprodaje«, bravarski radnici djelovati će u radnoj jedinici za održavanje, vozni park preći će u OOUR »Transport« dok će restoran nakon formalno-pravnog udruživanja PP »Zatona« sa »Šibenkom« doći u sklop »Šibenske rivijere«. Zatonjani najviše očekuju od proširenja ugostiteljske djelatnosti, jer sadašnji restoran sa svojim skromnim mogućnostima ne može postati osnova za razvijanje komercijalnog turizma. A Zaton ima veoma povoljne, ali za sada neiskorištene mogućnosti za razvijanje turizma što je i želja svih radnih ljudi »Zatona«.

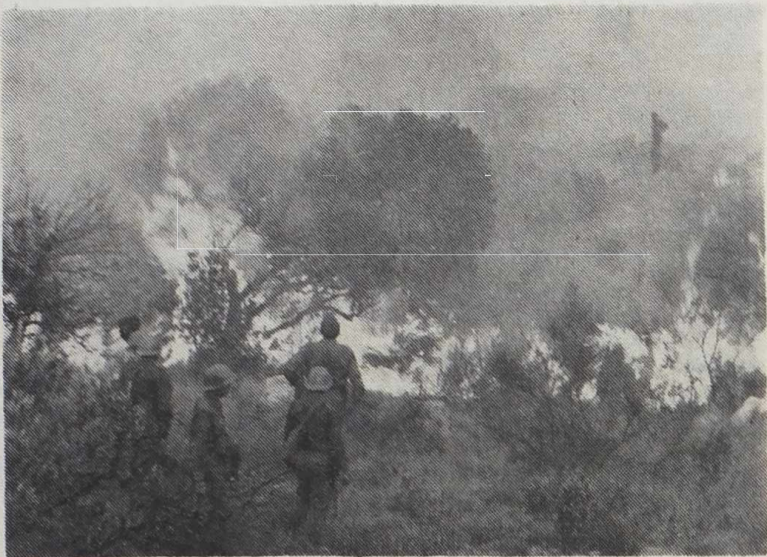
E. S.

U ŠPICI SEZONE

PREKO 300
GOSTIJU
U GRADU

Dok je u mnogim priobalnim mjestima šibenske općine teško ovih dana naći slobodnu sobu, u samom gradu je — možemo slobodno reći — to pravo umijeće. I, unatoč, izuzetno velikim gužvama na gradskim prometnicama i parkiralištima, u prodavaonicama i na mnogim drugim mjestima, u Šibeniku stalno boravi tek nešto više od 300 gostiju. Razlog tome, svakako, su malobrojni smještajni kapaciteti, kojima naš grad trenutno raspolaže. A to su zasad, znamo, hoteli »Krka« (74 gosta) i »Jadran« (89 gostiju), i motel »Medveščak« (60 gostiju) i domaćinstva (stotinjak gostiju).

(Nastavak s prve stranice)

slobodno može reći da je šteta doista velika. Također se još uvijek ne zna uzrok požara, a do zaključenja lista specijalizirane službe nisu još završile svoj posao. Treba još istaknuti da i pored velikog požara i o-

pasnosti koja je prijetila nije bilo panike, već je naprotiv solidarnost radnih ljudi i građana i naše i susjednih općina došla do punog izražaja. Također prilikom gašenja požara nije bilo ljudskih žrtava niti većih nezgoda.

M. R.

Zbog požara kod Vodica bio je zaustavljen promet

U utorak je u blizini Vodica, neposredno iza posljednjim kuća, oko 13,30 sati izbio šumski požar. Služba osmatranja i javljanja pri Štabu civilne zaštite odmah je upozorila profesionalnu vatrogasnu jedinicu u Šibeniku, a dok su oni stigli, već su radnici »Autoremonta«, mještani te brojni turisti počeli s gašenjem. Unatoč svesrdnom zalaganju dobrovoljaca požar je ubrzo prešao na drugu stranu jadranske ceste zbog čega je bio zaustavljen promet, a sva vozila iz pravca Zadra i Šibenika morala su koristiti zaobilaznicu prema Srimi. Postojala je opasnost da vatra zahvati naselje vikendica i prošir se prema hotelima »Olimpija« i »Imperijal«. Međutim, nošen sve jačim maestralom požar je skrenuo na drugu stranu i zahvatio borovu šumu i maslinik. Sa skromnim tehničkim sredstvima brojni gasitelji požara nisu mogli ništa učiniti protiv pobješnele vatrene stihije. Oko 16 sati gašenju su se priključili vatrogasci iz Beograda, Splita i Zagreba koji su do tada bili na gašenju skradinskog požara, te pripadnici jedinica JNA. Unatoč velikim napori-

ma da se stihija lokalizira, vatrogascima ipak nije uspjelo da spriječe ponovni prelazak vatre na drugu stranu jadranske ceste, jer se nikako nije moglo prići tridesetogodišnjim borovima koje je uz samu cestu zahvatio plamen. Ipak je zahvatio požrtvornosti oko 3000 vatrogasaca požar oko 18,30 sati lokaliziran. Iza vatre je ostala opustošena površina od oko 300 hektara, a uništeno je više od 250 stabala maslina i borova. Uništeno je također i nekoliko telefonskih stupova, tako da su Vodice ostale bez telefonske veze.

Nakon najvećeg požara u okolici Vodica u posljednjih nekoliko godina ponovno se nameće pitanje zbog čega to najrazvijenije mjesto u općini, nakon Šibenika, ne može imati Dobrovoljno vatrogasno društvo i vatrogasna kola što bi u ovakvim slučajevima omogućilo da se požari u kraćem vremenu lokaliziraju i time izbjegnju teško nadoknadive štete. Nesavjesnost građana koja dovodi do ovakvih požara ne bi u tom slučaju u tolikoj mjeri mogla uništiti naše ljepote i s naporom uzgojene borove šume, maslinike i polja.

E. ŠPRLJAN

DUGOGODIŠNJI UREDNIK RADIO ŠIBENIKA A. MAROTTI OTIŠLA U MIROVINU

Dugogodišnji glavni i odgovorni urednik Radio-Šibenika, Asja Marotti, profesionalni novinar i dugogodišnji kulturni i javni radnik, otišla je u mirovinu. Njen odlazak iz aktivnog rada poklapa se sa desetogodišnjicom postojanja Radio-Šibenika, značajnog informativnog medija u našoj općini koji je svojevremeno uspješno zamijenio prestanak izlaska »Šibenskog lista«. Asja je prvi urednik Radio-Šibenika i tokom decenije rada na čelu ove ustanove uspjela je s oskud-

nim kadrom i još oskudnijim tehničkim sredstvima održati kontinuirani rad Radio-stanice kojoj se nedavnim formiranjem Informativnog centra i ponovnim pokretanjem »Šibenskog lista« otvaraju velike mogućnosti za daljnji napredak.

U povodu odlaska u mirovinu svoje urednice, kolektiv Informativnog centra priredio je skromnu svečanost i tako se s dužnom pažnjom oprostio od svog dugogodišnjeg i vrijednog člana.

JUBILEJ

PROSLAVA 35-OBLJETNICE PETE BRIGADE

Sutra 13. kolovoza, u Kninu će biti svečano proslavljena 35-godišnjica od formiranja Pete dalmatinske udarne brigade narodnooslobodilačke vojske Jugoslavije u čijim su se redovima borili i ginuli i mnogi borci iz Šibenika, Vodića, Primoštena, Rogoznice i ostalih mjesta, sela i zaselaka naše općine.

Peta dalmatinska NOU brigada prvi put bila je formirana u mjesecu veljači 1943. godine i pripala je slavnj Devetoj dalmatinskoj diviziji koja se proslavila u borbama na Neretvi i izvršenju velikog humanog zadatka — prijevozu ranjenika od Krstaca do Nevešinja. Ta brigada rasformirana je uoči pete neprijateljske ofenzive. Ponovno je formirana, ili bolje reći njene slavne tradicije nastavila je (krajem 1943. godine kada je, točno 13. kolovoza) ponovno formirana s istim imenom Peta (Kninska) brigada. Odmah je pripala u sastav 19. sjevernodalmatinske divizije. Peta brigada je kompletna sudjelovala u čuvenim bitkama: za oslobođenje Benkovca, Kninskoj operaciji i završnim borbama za oslobođenje Dalmacije, Like, Istre i Hrvatskog primorja. U njenim redovima borili su se zbratimljeni Srbi i Hrvati — Ličani i Dalmatinci pa joj i s pravom, kao i cijeloj 19. diviziji pripada naziv — partizanska jedinica bratstva i jedinstva.

Proslava jubileja Pete dalmatinske brigade održat će se u Kninu i u njoj će pored mnogih preživjelih boraca iz Dalmacije i ostalih krajeva naše zemlje, sudjelovati i pripadnici jedinice JNA koja nastavlja njezine tradicije.

D. G.

PRIJEDLOZI ZA NAGRADU GRADA ŠIBENIKA

Svake druge godine povodom Dana oslobođenja Šibenika, 3. studenoga dodjeljuje se »Nagrada grada Šibenika« od strane Općinske skupštine radnim ljudima koji su svojim radom pridonijeli razvoju i ugledu grada, organizacijama udruženog rada, društveno-političkim organizacijama i drugim organizacijama i zajednicama. Inicijativu za dodjelu »Nagrade grada Šibenika« mogu dati organizacije udruženog rada i druge samoupravne organizacije i zajednice, društveno-političke organizacije i udruženja građana. Tim povodom je Skupštinska služba Općinske skupštine uputila obavijest o dodjeljivanju »Nagrade« svim organizacijama udruženog rada, društveno-političkim organizacijama i udruženjima građana.

Prijedlozi za ovogodišnju »Nagradu« mogu se podnijeti Općinskoj skupštini odnosno Komisiji za nagrade i pohvale do 31. kolovoza.

ORB »Šest buktinja« otišla na radnu akciju

Vratila se RB »Bratstvo - jedinstva«

Prošle subote sa omladinske se radne akcije »Sava 78« u naš grad vratila radna brigada »Bratstvo-jedinstvo«. Mjesec dana su omladinci dviju pobratimljenih općina Šibenik i Vračar iz Beograda radili na zaobilaznoj cesti kod Zagreba, i boravili u brigadirskom naselju »Sedam sekretara SKOJ-a« općine Medveščak.

Radna je akcija ocijenjena kao vrlo uspješna. Brigada je dobila priznanje »Sedam sekretara SKOJ-a«, 26 udarničkih značaka, šest puta je bila udarna i predložena je za republičko priznanje »Vladimir Nazor«.

V. IVIĆ

Disciplinirani stranci

Svakodnevno pred vratima općinskog suca za prekršaje nađe se po desetak stranih državljanina zbog najrazličitijih prekršaja. Najčešće su tamo zbog neprijavlivanja boravka, zabranjenog parkiranja, skijanja i glisiranja u blizini plaža i obavljanja podvodnih aktivnosti. U zadnjih desetak dana kod suca za prekršaje pojavilo se više od 120 stranih gostiju, a oni kao razlog najčešće navode svoju neinformiranost našim zakonskim propisima. Međutim, unatoč, naoko, brojnim prekršajima po riječima općinskog suca za prekršaje Ante Rore, ipak se ne bi moglo reći da tih prekršaja ima puno, odnosno da je većina stranih gostiju vrlo disciplinirana. Kazne koje se prekršiocima izriču ne prelaze 2000 dinara što za stranog državljanina i nije malo, ali se uvijek nastoji da kazne budu više poučna mjera. Ima dosta slučajeva oduzimanja tehničkih sredstava koja se na nedopušteni način upotrebljavaju, kao što su puške za podvodni ribolov, podvodna ronilačka oprema, mreže, foto-kamere i foto-aparati.

Ovih se ljetnih dana samo najhitnije domaće stvari rješavaju, kao što je to skitnja, vožnja u pijanom stanju, te drugi teški prekršaji zbog kojih je uslijedio pritvaranje. Iako, naizgled, ima dosta prekršaja, u koncepciji općinskog suca za prekršaje ističe da ipak može-

mo biti zadovoljni cjelokupnim stanjem na našem području, jer unatoč velikom porastu stanovništva za vrijeme turističke sezone, većih i značajnijih prekršaja nije bilo.

E. Š.

U čemu je razlika

Prošlog su tjedna istraživači Vijeća Saveza sindikata Jugoslavije utvrdili kako sezonski radnici žive izvan samoupravljanja. Pojavu čini težom činjenica da godišnje oko pola milijuna radnika sklopi ugovor o djelu.

Međutim, koliko nam je poznato, pozitivni zakoni ne nalažu ukidanje samoupravnih prava ovoj kategoriji zaposlenih. Stoga ukoliko je riječ o pravu da utječu na odluku, na primjer, o cijeni usluga ili proizvoda u čijoj izradi sudjeluju ili se opredjeljuju za ovog ili onog poslovnog partnera, rukovodioca i pravac razvoja — pitanje je u čemu se razlikuju od statusa i prakse deset puta brojnijih radnika u stalnom radnom odnosu.

(»Ekonomika politika«)

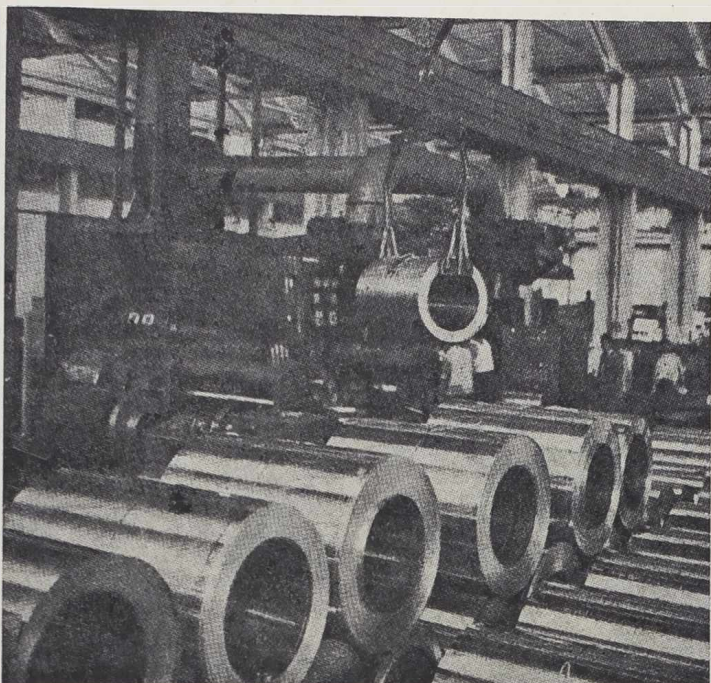
Položaj aluminija

(Nastavak s prve stranice)

Za ovako intenzivan razvoj kapaciteta ove grupacije, osobito njenog bazičnog dijela, bilo je nužno uz angažiranje domaćih banaka, u velikoj mjeri koristiti i ino-kredite pod prilično nepovoljnim uvjetima. To je pitanje rješavano kroz međudržavne aranžmane s istočnim zemljama. Iako se ulaganja po jedinici proizvoda kreću u granicama svjetskih razmjera, uvjeti kreditiranja i dinamika otplate dosta su složeni, što bitno otperećuje tekuće poslovanje proizvođača. Tu naročito dolazi do izražaja s obzirom na činjenicu da je ovo relativno mlada grana industrije, te da zbog objektivnih okolnosti već niz godina ne ostvaruju značajnija sredstva za proširenu reprodukciju, zbog čega osim amortizacije koja je za to nedovoljna, ne raspolaze potrebnim sredstvima za otplatu anuiteta po investicijskim kreditima. Zbog nedostatka kvalitetnih sredstava otplate anuiteta pokrivaju se kratkoročnim kreditima, što dovodi do opadanja likvidnosti i dodatnih opterećenja troškova poslovanja.

Složenost ekonomskog položaja proizvođača aluminija proizlazi i iz okolnosti da se od 60-70 posto ukupne robne proizvodnje plasira uz neadekvatna rješenja stimuliranja izvoza. Prilikom uvoza odgovarajućih repromaterijala koji nedostaju u zemlji, oprema i rezervnih dijelova, carinska i druga opterećenja u pravilu su neusporedivo veća od olakšica koje se dobiju kod izvoza, što je uz spomenute uvjete otplate investicijskih obveza, glavni problem ekonomskog položaja aluminijevih proizvođača. Izvoz grupacije kreće se znatno iznad uvoza, pa cjelokupna grupacija ostvaruje značajan pozitivan devizni efekt i daje svoj prilog poboljšanju platne bilance zemlje.

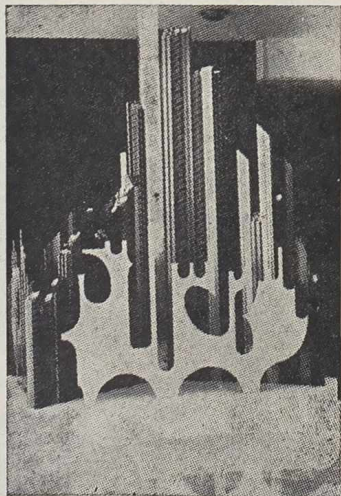
TLM »Boris Kidrič« već tri godine za redom bilježi poslovne gubitke, ne toliko zbog loše organizacije rada, ili pak nedovoljne kadrovske ekipiranosti, koliko stoga što ekonomski položaj aluminijevske industrije u Jugoslaviji još nije razriješen. Osobito se intenzivno u posljednje dvije godine pokušava na različitim skupovima, analizama, elaboratima i drugim, ukazati na sistem pitanja koja imaju presudan utjecaj u toj grani privredivanja. Riječ je, prije svega, o disparitetu između izvoznog i uvoznog dolara, nedovoljnoj stimulaciji za izvoz na konvertibilno tržište, neriješenim domaćim cijenama, visokim carinama i taksama, te ostalim neriješenim pitanjima. A kakav rezultat iz takvog stanja proizlazi, najbolje govore podaci da TLM zbog nepovoljnog pariteta dolara, gubi 265.000.000 dinara godišnje, a samo na carine i takse 150-160 milijuna. U sistem neriješenih pitanja ulazi i nepovoljna cijena električne energije. Danas kilovatt struje, naime, košta 24 pare, što je 50 posto skuplje od svjetske (američke i kanadske) a 20 posto od evropske cijene električne energije.

Detalj iz proizvodne hale TLM »Boris Kidrič«

Nedovršena treća hala za elektrolizu aluminija, čiji bi kapaciteti iznosili 35.000 tona godišnje, a u što je investirano oko 400 milijuna dinara, još je jedan od razloga današnjeg negativnog poslovanja ovog kolektiva.

Umjesto 21.000 tona u 1975. godine računa se da će u 1980. potrebe SR Hrvatske u potrošnji aluminijevih proizvoda iznositi 68.049 tona, dok će proizvodnja iznositi 82.100 tona. Oko 30 radnih organizacija proizvođača i preradača aluminija iz SR Hrvatske, potpisalo je Samoupravni sporazum do 1980. godine kojim je zatvorena reprodukcijaska cjelina — od proizvodnje do potrošnje aluminija. TLM »Boris Kidrič« kao i ostali proizvođači i preradači u ovom reprodukcijaskom sistemu, treba da do 1980. god. ostvare velika sredstva za ionako već prenapregnuto investiranje i neprestano povećanje proizvodnje, a što u slučaju neriješenih sistemskih pitanja, značilo daljnje gomilanje gubitaka. Aluminijevska industrija svrstana je među značajne pravce razvoja u SR Hrvatskoj, a time i u dalmatinskoj regiji. Valja podsjetiti da je to jedina industrijska grana u Hrvatskoj koja ima vlastitu sirovinisku osnovicu. Kako je SOUR aluminijevske industrije u Šibeniku — »Jadral« Obrovac i TLM, jedini nosilac bazične proizvodnje na njega pada izuzetno velika odgovornost za realizaciju pretpostavki naznačenih Samoupravnim sporazumom o razvoju aluminijevske industrije u SR Hrvatskoj za razdoblje od 1976. do 1980. godine. Međutim, tek uz pomoć društvene zajednice a završetkom druge faze elektrolize aluminija, čija nedovršena opterećuje danas radnu organizaciju anuitetima u visini od 65 do 75 milijuna dina-

Simbol aluminijevske industrije

ra godišnje, a njenom realizacijom se predviđa efekt od oko 90 milijuna dinara godišnje, te izgradnjom i modernizacijom preradačkih kapaciteta u Šibeniku, za što bi trebalo osigurati sredstva od 3.220.000.000 dinara TLM će biti spreman da dugoročno preuzme na sebe opskrbu svih sadašnjih i potencijalnih finalista aluminija — prije svega potpisnika Samoupravnog sporazuma.

Očito je da ovako snažnu i dugoročnu orijentaciju razvoja aluminija industrije, koja je našla svoju potvrdu u Društvenom planu razvoja Jugoslavije za razdoblje od 1976. do 1980. godine, nisu pratila odgovarajuća sistemski rješenja, poglavito u pogledu stimulacije izvoza, te carinskih i drugih opterećenja.

Na inicijativu SIV-a Savezni komitet za energetiku i industriju u suradnji s Udruženjem industrije aluminija i Poslovnim udruženjem proizvođača boksita Jugoslavije, izradio je analizu položaja i uvjeta privredivanja bazičnog dijela industrije aluminija Jugoslavije, koja će se zajedno sa prijedlozima mjera razmotriti na jednoj od sjednica SIV-a.

Provođenjem u život predloženih mjera, uz već poduzete akcije i napore unutar same grupacije, omogućit će se prevladavanje postojećih teškoća i osigurati daljnje uspješnije i rentabilnije poslovanje, povećanje proizvodnje, izvoza i stvaranje vlastite akumulacije, koja bi omogućila bržu i potpuniju realizaciju naznačenih programa razvoja. Rješenjem brojnih spomenutih problema bio bi znatno poboljšan ekonomski položaj proizvođača — izvoznika ove grupacije, koja već dugi niz godina uspješno nastupa na svjetskom tržištu i znatno pridonosi poboljšanju platne bilance zemlje. Istodobno značilo bi to i veće mogućnosti za daljnji razvoj samoupravnih društvenih odnosa, te za veću materijalnu i socijalnu sigurnost oko 18.000 radnih ljudi zaposlenih u ovoj oblasti privredivanja. Materijalno snažniji, brojniji i iskusniji, proizvođači i preradači aluminija, tek će tada biti spremni za nove zahtjeve u razvoju aluminijevske industrije, za razvoj i modernizaciju sve viših faza prerade i finalizacije, ponosni što svojim radom daju značajan prilog ekonomskom snaženju, unapređenju i svestranoj afirmaciji naše samoupravne socijalističke zajednice u svijetu.

(Izvod iz izlaganja našeg delegata na XI kongresu SKJ, Berislava Ninića)

INICIJATIVE

Zanatlijama više prostora

Jedan od prioriteta zadatka koji proizlaze iz Društvenog dogovora o mjerama za podsticanje razvoja male privrede jeste izrada programa razvoja ove značajne privredne oblasti u svakoj općini, a u sklopu toga i unapređenje razvoja samostalnog zanatstva. Obaveza je svih općinskih skupština da izrade ovakve programe, a Udruženje samostalnih zanatlija treba pružiti maksimalnu pomoć i podršku njihovoj izradi.

Jedan od najvećih problema koji prate samostalno zanatstvo, nedostatak je poslovnog prostora. Veličina i brojnost poslovnih prostorija, njihova opremljenost, prilagođenost

tehničkim i sanitarnim uvjetima rada, ne odgovaraju potrebama ove djelatnosti. Kočnicu u razvoju predstavljaju i lokacije, zatim uvjeti i cijene gradnje novih radnji, stimuliranje i izgradnje s poreskom politikom i mogućnostima povoljnijih kreditiranja. To su, uglavnom, osnovni problemi na koje treba ukazati u rješavanju problematike samostalnog zanatstva. U prošloj školskoj godini samostalne zanatlije nisu uopće školovali kadrove. Na taj način dolazi do odumiranja rijetkih zanata kojih je umjetnička vrijednost neprocjenjiva.

R. T.

PREDSJEDNIŠTVO RO SUBNOR-a HRVATSKE O BORACKO-INVALIDSKOJ ZASTITI

Proširiti obim nekih prava

PROBLEMI BORACA i vojnih invalida pojavljuju se danas u novim i sve složenijim oblicima, koji se ne očituju samo u materijalnim pitanjima. S toga se, u zaključcima Pete republičke skupštine SUBNOR-a Hrvatske ističe da i pored vrlo značajnih ostvarenja u sistemu boračko-invalidske zaštite, neka pitanja u oblasti osnovnih prava još nisu riješena. Ova pitanja su razmotrena i na nedavno održanoj sjednici Predsjedništva Republičkog odbora SUBNOR-a Hrvatske a zaključeno je da se informacija o ovoj oblasti podnese Izvršnom vijeću Sabora a prijedlogom da se dostavi na raspravu Saboru SR Hrvatske.

Ovom prilikom navešćemo samo neke zaključke sa ove značajne sjednice.

U okviru osnovnih prava ili na temelju dogovora republika i autonomnih pokrajina, treba poboljšati položaj boraca u sistemu prava iz mirovinskog i invalidskog osiguranja, posebno korisnika mirovina određenih od zajamčene najniže mirovinske osnovice.

Naglašava se da je od posebnog značaja razmatranje pitanja najnižih mirovinskih primanja nosilaca »Partizanske spomenice 1941«.

Neophodno je razmotriti mogućnost izjednačenja žena — boraca koje su stupile u NOR prije 1. srpnja 1944. godine i boraca koji su prije navršanih 18. godina života stupili u NOR do tog vremena sa borcima prije 9. rujna 1943. godine. To bi se odnosilo i na državljane SFRJ kojima je vrijeme provedeno u sastavu vojnih oružanih formacija antifašističkog pokreta, ili u oružanoj antifašističkoj borbi u drugim zemljama i savezničkim vojskama, a borci su prije 9. rujna 1943. priznato kao posebni staž u dvostrukom trajanju.

Predloženo je da se borcima koji su u NOR stupili prije 9. rujna 1943, odnosno do 13. listopada 1943, starijim od 65 godina — muškarcima, odnosno 60 — ženama (alternativno: 70, odnosno 65 godina), koji nisu u radnom odnosu a nesposobni su za privredivanje i u svom domaćinstvu nemaju članova sposobnih za privredivanje, osigura određeno mjesečno novčano primanje.

Odnose u pogledu visine osobne invalidnine između pojedinih grupa vojnih invalida treba razmotriti s obzirom na znatnije razlike do kojih se došlo sadašnjim načinom usklađivanja invalidnine prema saveznim propisima.

Prema Zakonu o materijalnoj i zdravstvenoj zaštiti boraca NOR i Zakonu o invalidskom dodatku i drugim pravima vojnih invalida, potrebno je proširiti opseg pojedinih prava i uvjeta za njihovo ostvarivanje, posebno kada su u pitanju stariji borci i vojni invalidi.

U cilju unapređivanja proizvodnje i kvaliteta protetičko-ortotičkih sredstava za potrebe invalidnih osoba neophodna je suvremenija organizacija proizvodnje. U skladu sa Zakonom o udruženom radu, u oblasti rehabilitacije, treba ići na udruživanje rada i sredstava i organizacijsku povezanost s odgovarajućim zdravstvenim ustanovama.

U uređenju posebne zaštite boraca NOR-a, vojnih invalida i članova porodica palih i umrlih boraca koji osiguravaju općine svojim propisima, zaključiti društveni dogovor između općina o zajedničkim uvjetima i mjerilima. Od posebnog je značaja utvrđivanje prava na mjesečno novčano primanje za borce koji su u NOR stupili prije 1. srpnja 1944. godine (alternativno: prije 1. siječnja 1945.), a koji nisu obuhvaćeni pravom na novčanu naknadu iz Zakona o materijalnoj i zdravstvenoj zaštiti boraca NOR-a. Predlaže se, također, da općine zaključe društveni dogovor i u pogledu posebne zaštite žrtava fašističkog terora, građanskih žrtava rata, žrtava neprijateljskog djelovanja, kao i članova njihovih porodica a koji nisu obuhvaćeni zaštitom po republičkom propisu.

Radi uspješnijeg ostvarivanja utvrđenih prava, posebno je naglašeno, sve nadležne organe uprave treba popuniti potrebnim stručnim kadrom, koji će kvalificirano obavljati sve upravne i druge stručne poslove u općinama i zajednicama općina.

S. B. (»4.jul« br. 842, 8. VIII 1978.

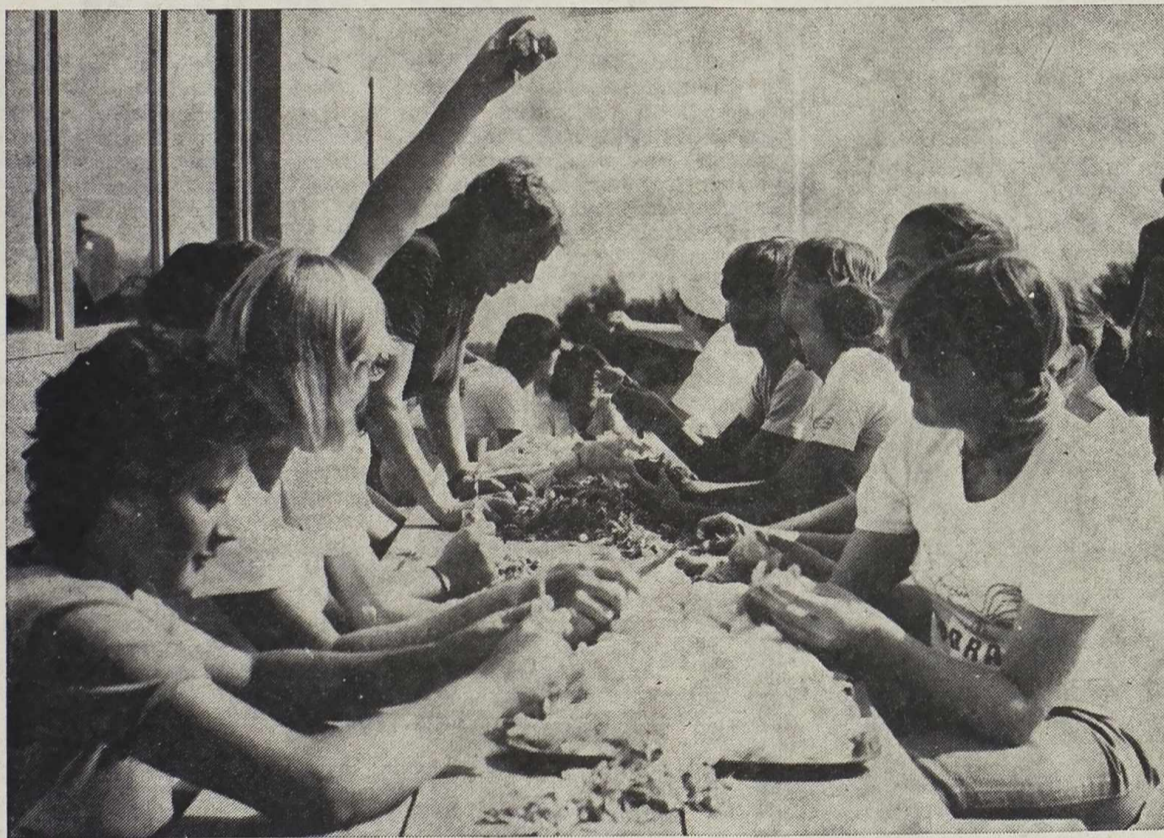

Djevojke očigledno ni u fizičkom radu ne zaostaju za »snažnijim spolom«. Svi su izgledi da su mnoge i bolje od momaka

S KAMEROM

Snimio: VILSON POLIĆ

Na Otoku mladosti

Vrijedne ruke mladih brigadirki uvijek su u pokretu. Zna se: snaga dolazi od kalorija...

Ovakav način odmara, motivira i snaži... To su najdraži trenuci kada udarac pijuka zamijeni dobra riječ, humor ili ozbiljan razgovor

Sredstva rada moraju uvijek biti na mjestu i ispravna

U trećoj smjeni savezne radne akcije »Otok mladosti 78« na Obonjanu koja je započela rad u ponedjeljak, 7. srpnja, radit će 500 brigadista svrstanih u 10 omladinskih brigada. Mladi iz Slavonske Orahovice, Čakovca, Vračara, Zenice, Danilovgrada, Ludbrega, Strumice, Ilidže i Medveje, te brigada Saveza izviđača Hrvatske, gradit će do kraja kolovoza centar za logorovanje i rekreaciju djece i omladine.

Odlične rezultate zabilježili su brigadisti u drugoj smjeni, njih 550, koji su završili radom četvrtog ovog mjeseca. Za svoj izuzetno marljiv rad sve su brigade čak četiri puta proglašene udarnim i dodjeljene su im lente »Brigada hrabrih«. Studentska brigada »Ivo Lola Ribar« iz Niša predložena je za plaketu »Veljko Vlahović« koju dodjeljuje Konferencija Saveza socijalističke omladine Jugoslavije, a brigada »Heroji Breze« iz Kolašina, »23. april« iz Laktaša, »Nonča Kamišova« iz Titovog Velesa i »Veljko Vlahović« koju čine omladinci i omladinke iz Zagreba i Beograda, predloženi su za Republičko priznanje — plaketu »Vladimir Nazor« koju dodjeljuje Konferencija Saveza socijalističke omladine Hrvatske. Valja također spomenuti da

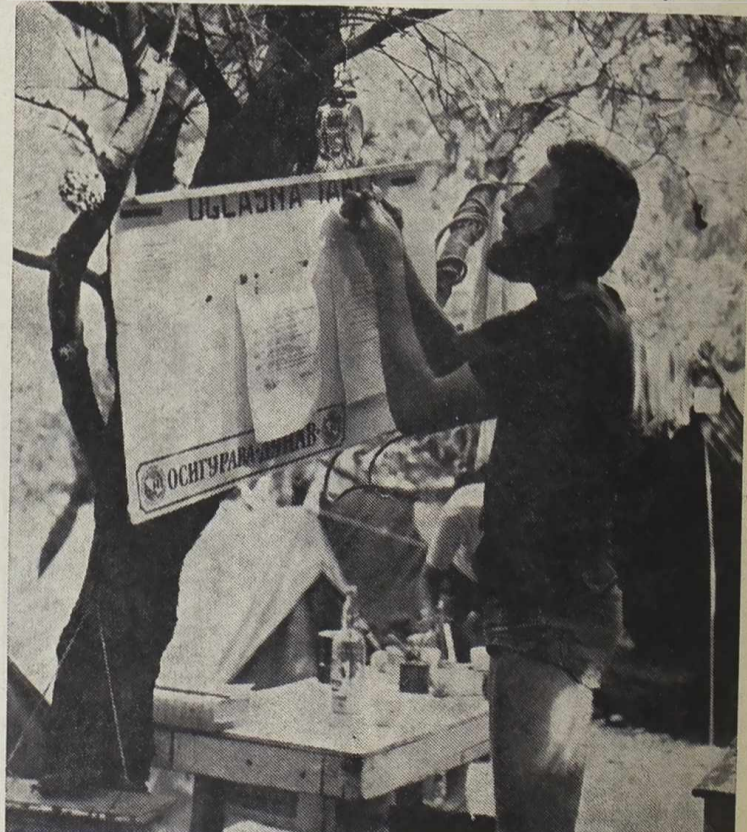
je 176 mladih akcijaša proglašeno udarnim, a nemali ih je broj dobio i zaslužene pohvale.

Ove su godine mladi, sudionici savezne radne akcije »Otok mladosti 78«, koja se provodi na otoku Obonjanu nedaleko od Šibenika, obavljali radove na izravnavanju terena za logorovanje, uređenju kupališta, izgradnji sportskih terena, društveno-kulturnog centra, sanitarnih i drugih objekata te zatrpavanju vodovodnih kanala i uređenju puteva.

D. DOMAZET

Pri pristupu Otoku čeka vas simbolično obilježje ORB »Pete zemaljske konferencije KPJ«

Ako vam treba neka obavijest, oslonite se na oglasnu ploču

Susreti

Zlarinska atrakcija - koralji

Navratite li u toku ljeta, ili u bilo koje drugo godišnje doba, u Zlarin, i ako ste još tamo prvi put, vaši će vam domaćini sigurno preporučiti da razgledate jedno zanimljivo i po mnogo čemu jedinstveno mjesto, zbirku koralja i malu radionicu Zlarinjana Viktora Lukina. Više od 20 000 gostiju popne se u toku godine strmom, prašnjavom ulicom, da bi, na prostoru od svega nekoliko metara četvornih vidjeli pravo bogatstvo koralja, bijelih i crvenih, obrađenih i neobrađenih; da bi — po dijelu izloženog alata, pokušali zamisliti kako se to radilo u Zlarinu nekad, kad je koraljarstvo bilo osnovna djelatnost stanovništva i kad je bilo puno ovakvih radionica. Danas je ostala ova jedna, jedina, a vjerujemo i

jedna od rijetkih, ne samo kod nas, nego i u svijetu. Brusionica koralja Viktora Lukinina zato je, možemo slobodno reći, glavna turistička atrakcija otoka Zlarina.

»Ljudi obično vole gledati ono što je rijetko i što se ne može vidjeti svaki dan, a koralj je upravo takav. Rijedak je, sve rjeđi, nema ga u svim morima svijeta, nema ga ni u svim dijelovima Jadranskog mora. Zato, valjda, ljudi i dolaze u tolikom broju. Gledaju taj naš koralj, gledaju kako mi to radimo i ostaju ponekad ovdje satima. Neki dolaze sami, ali većina ih stiže u grupama, u organizaciji naših turističkih agencija i društava. U toku ljeta, ovdje je po cijeli dan puno posjetilaca — ispričao nam je, prilikom nedavne posjete

Zlarinu, Viktor Lukin.

Kako je nastala vaša zbirka koralja?

»Koraljarstvom sam se počeo baviti davno, još u godinama prije drugog svjetskog rata, negdje 1933. godine. Poslije rata posao sam nastavio oko 1952. i, eto, bavim se time sve do danas. Tako sam kompletirao ovu zbirku koralja.«

Zlarinjani su nekad bili na daleko poznati koraljari, najpoznatiji uz stanovnike otoka Krapnja — na cijelom Jadranu. Danas time kao da se više nitko ne bavi. Da li ste vi posljednji koraljar ovdje na Zlarinu?

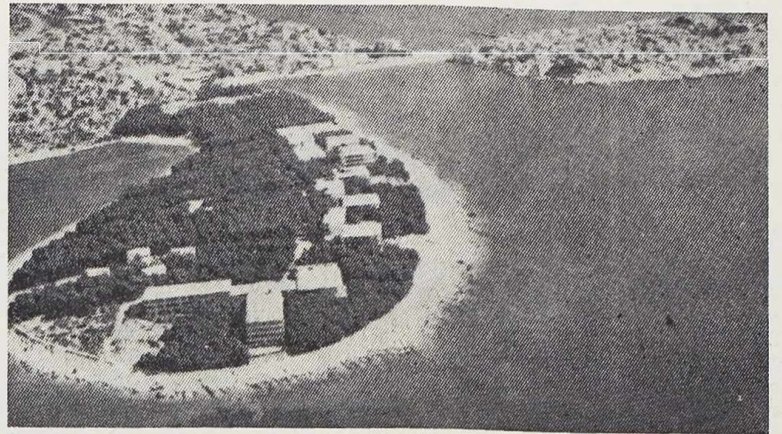
»Da li sam zaista posljednji, to ne znam. Ali da sam danas ovdje jedini, to je sasvim sigurno. Zašto? Nitko za to više nema interesa, mladi pogotovo. A i opasno je postalo. Jer, koralji su uglavnom izvađeni. Ima ih u našem moru još vrlo malo, nalaze se jako duboko i teško je i opasno do njih doći. Zato se ljudi na to danas sve teže odlučuju. Ja, na primjer, znam gdje je nekad bilo koralja. Gdje ih danas ima, to više ni ja ne znam. Zato ne mogu reći ni kakva će biti budućnost našeg koraljarstva, ni da li će je uopće biti.«

Kako onda vi još uvijek dolazite do koralja?

»Čujete, uvijek ima ljudi koji su spremni riskirati, koji vole opasnost. Ja imam još samo jednog takvog, koji mi povremeno donosi koralje. Eto, tako još uvijek radim.«

Zbirka koralja Viktora Lukina postaje tako svakim danom sve skupocjenija. I šteta bi bilo većinu izložaka rasprodati, jer vidjeti toliko koralja na jednom mjestu za koju će godinu, očito, postati prava rijetkost. Možda bi o čuvanju ove zbirke trebala povesti računa i društvena zajednica i za to nadležne institucije. Jer, zbirka koralja Zlarinjana Viktora Lukina zaista nije i ne može biti isključivo turistička atrakcija. Njezina vrijednost i njezino značenje mnogo su veći.

Živana PODRUG

Panorama Primoštena (snimak iz aviona)

Primoštenske ljetne (ne) prilike

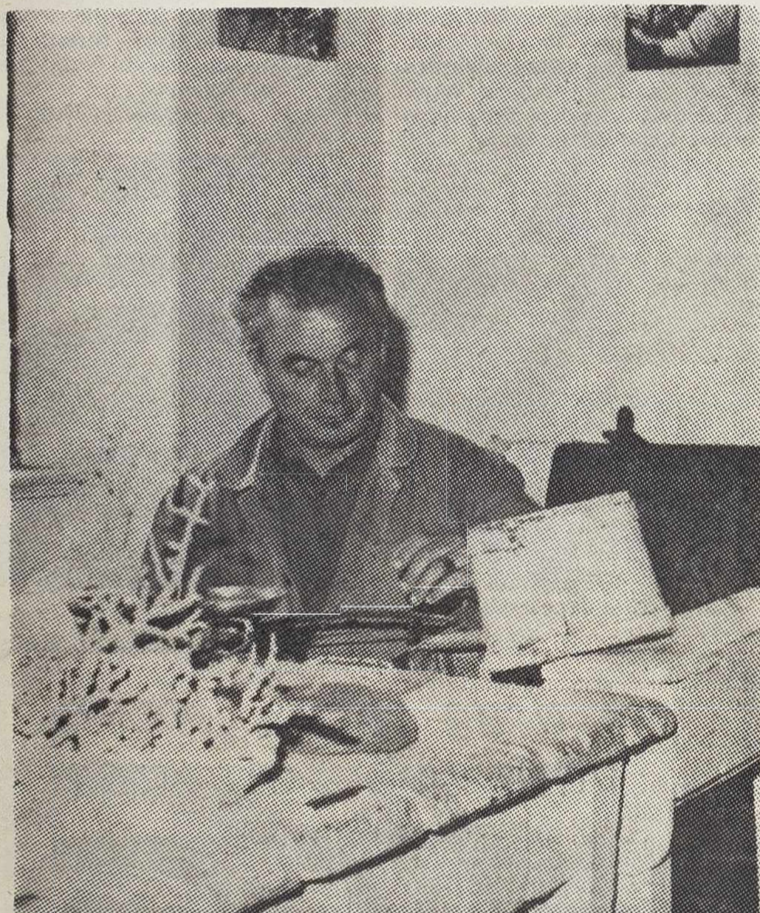
Da ima i koju tisuću ležaja više, u Primošteni bi se i onda, vjerujemo, tražila poneka slobodna soba. Takva je situacija ovih prvih dana kolovoza u jednom od najvećih i najpoznatijih turističkih središta šibenske rivijere. Oko sedam tisuća gostiju, domaćih i stranih, ispunilo je sve raspoložive kapacitete kućne radinosti, hotela i kampova, pa su, na mnogim mjestima, u upotrebi i pomoćni ležaji.

Najveća je »kriza« bila početkom ovog mjeseca, kad je u Primošteni, kao i u mnogim drugim turističkim središtima na Jadranu došlo do »prebukiranja« u hotelima, ili da kažemo jednostavnije — prodano je više ležaja nego što hoteli mogu primiti gostiju. Ipak, sve je završilo, relativno dobro, barem za hoteljere, jer su »prekobrojni« gosti smješteni ili u

kućnu radinost ili u obližnju Rogoznicu. Koliko su tim rješenjem bili zadovoljni sami gosti koji su — prema sklopljenom aranžmanu trebali boraviti u »Slavi«, »Zori«, »Radučici« ili »Marinoj lučici«, to ne znamo. Tek, primoštenski turistički radnici vjeruju da će sadašnja situacija potrajati najvjerojatnije do kraja kolovoza, kada će, posebno u kućnoj radinosti, biti opet dovoljno slobodnih mjesta. U hotelima, međutim, već početkom rujna očekuju novi »plimni val« gostiju.

A očekuju, kažimo na kraju, znatno bolje financijske rezultate ove turističke sezone, u odnosu na protekle godine. Osobito ako i posezona u Primošteni bude tako dobra kao što su bili turistički svibanj i lipanj.

Ž. PODRUG

Viktor Lukin, posljednji zlarinski koraljar, u svojoj radionici

Maraska slabo rodila

OTKUPLJENO SAMO 70 VAGONA PLODA

Na šibenskoj općini ima 220 tisuća stabala maraske, koja su ranijih godina davala 200—300 vagona ploda. Posljednjih nekoliko godina količina otkupljene maraske stalno se smanjivala, da bi u prošlog godini iznosila oko 100 vagona. Za ovu godinu može se reći da je najslabija, jer je otkupljeno samo 70 vagona ploda.

Loše vremenske prilike — kiša i vjetar u doba cvatnje, koji su onemogućili dobru oplodnju, jedan su od uzroka ovako niske rodnosti maraske. Međutim, za veliki i stalni pad rodnosti u toku posljednjih 5-6 godina glavni razlog je neprovođenje potrebnih agrotehničkih mjera u nasadima maraske. Dokaz za to su i nekoliko višnjika na području Vodica. Njihovi vlasnici su u suradnji sa stručnjacima iz Poljoprivredne stanice Šibenik redovno i pravilno provodili rezidbu, zaštitu i gnojidbu pa su i ove, inače nerodne godine, imali prosječno dobar rod u svojim nasadima.

Dipl. inž. Đoko BELAMARIĆ

Jedno upozorenje iz Jezera

Nedavna teško prometna nesreća u Jezerima, u kojoj je stradala čitava obitelj, a žena četrdesetih godina podlegla povredama, još je jedno upozorenje nadležnima koji do danas u ovom mjestu nisu postavili ni jedan prometni znak.

U mjestu čije su glavne i sporedne ulice asfaltirane od vijja se, pogotovo u ovim ljetnim danima, vrlo živ promet, a niti jednim znakom nije reguliran.

Zar je potrebno naglašavati da je postavljanje prometnih znakova obvezatno. Na žalost, usprkos upozorenjima, trebalo je čekati nesreću, pa da netko reagira.

Sigurno je da ni sami znakovi neće zaštititi mještane od silledžija u prometu ali bi se u tom slučaju znalo tko je pogriješio.

Koristim ovu priliku da ukažem da na raskršnici Tijesno—Jezeru nema ni table s imenom mjesta Jezera, već samo jedna stidljiva strelica pokazuje put u ovo mjesto mornara i ribara.

Ostaje pitanje: zašto je tabla s imenima sva četiri mjesta na otoku, na raskršću Kapela, skinita i postavljena samo jedna

— MURTER.

O ovim dobronamjernim primjedbama trebali bi porazmisliti oni čiji je to posao i briga.

Josip TOMIN
Jezeru

POMOĆ KLUBU ŠIBENČANA U ZAGREBU

Izvršno vijeće Općinske skupštine nedavno je donijelo zaključak da Društvu Šibenčana u Zagrebu dodijeli novčanu pomoć u visini od 200 tisuća dinara za adaptaciju prostorija. Naime, ovo društvo djeluje već nekoliko godina i unatoč svim naporima, prikupljanju dobrovoljnih priloga, radnim akcijama i sličnim aktivnostima, zagrebački Šibenčani nisu uspjeli pronaći pravog načina da adaptiraju prostorije u kojima bi se sastajali i u kojima bi se odvijale raznovrsne aktivnosti. Pomoć Općinske skupštine značit će veliki podstrek svim tim naporima, iako ni ova sredstva neće biti dovoljna za radove koje treba obaviti.

Odmarališta zatvorila vrata

Obični turisti neće moći navraćati u odmarališta da bi se osvježili pićem.

Turisti neće moći više navraćati u radnička odmarališta da bi se osvježili nekim pićem. Nakon stupanja na snagu Zakona o ugostiteljstvu, očekivalo se da će njihove odredbe ukinuti više reda u ugostiteljsko poslovanje. Kako sada stvari stoje bit će ne samo više reda nego i rada — za inspektore. Ovakva odluka po svemu sudeći mnogima nije dobrodošla. Međutim, ako je to općim aktom osnivača odmarališta utvr-

deno, mogu se pružati usluge prehrane i spavanja i ostalim gostima. Razlog je donošenja takve odredbe poseban položaj odmarališta koji su oslobođeni nekih društvenih davanja pa stoga mogu prodavati pića i hranu po nižim cijenama nego što su u ostalim ugostiteljskim objektima.

Zbog zatvaranja odmarališta već stižu prve pritužbe u Interesnu zajednicu za odmor radnika koja okuplja oko 1 odmarališta iz cijele zemlje i Vijeća SSSJ.

R. T.

Pismo Jezerana 'Slobodnoj plovidbi'

Poštovani duže direktore, Vijest o nabavi novog broda »Kaprije« potakla me je da Vam putem »Šibenskog lista« uputim ovo pismo, u ime mještana Jezera na otoku Murteru.

Unatrag tri godine Mjesna zajednica Jezera uputila je Radničkom savjetu (komisiji za izbor imena brodova) vašeg poduzeća pismo na koje ni do danas nije dobila odgovor.

Mještani Jezera su uvriježeni što ni do danas ni jedan brod ne nosi ime ovog poznatog mjesta mornara, ribara i ronilaca. Pitanje smo pokrenuli pred tri godine objavljivanjem »zahtjeva« na pomorskoj stranici »Vjesnika«, u »Pometu« (Slobodna Dalmacija) i emisiji »Pomorska večer« RTV Zagreb. Možda nas oni koji su trebali, nisu ozbiljno shvatili,

jer smo zahtjev pisali na jezerskoj čakavštini s notom humora. Učinili smo to stoga da nas drugovi lakše i bolje shvate, jer smo to rekli našim jezikom, iz srca.

Ovaj »zahtjev« uputili smo uz pismo i vašem Radničkom savjetu. Isti ovaj prilog upućujemo sada i uredništvu »Šibenskog lista« u nadi da će ga u cijelosti objaviti i time doprijeti želju Jezerana da konačno zaplovi brod s imenom njihova mjesta.

Zahtjev temeljimo na iznesenim razlozima, ne potcjenjujući ni jedno mjesto u našoj okolini.

Drugarski vas pozdravljam!

U Jezerima, 8. VIII 1978.

U ime mještana Jezera prof. Josip Tomin

Naša anketa

U špici turističke sezone

Zaustavili smo pedesetak ljudi da ih pitamo o stanju na autobusnim i željezničkim prugama. Trideset ih je zadovoljno svim i svemu što se događa. Ili ih jednostavno ne interesiraju usluge autobusa, vlakova i brodova jer, imaju osobna kola, osobne brodove, pa autobuse, vlakove, taksije ili, ne daj bože, avione, i — ne koriste!

Bolje će to drugi... Govore prvi, a drugi opet, rezimiraju ravnodušno, »kako je — tako je!« »More stat!«. Drugim riječima: »Tako je, šta se može...«

To je najčešći odgovor. Ili su svikli na sve nereditosti i gužve, ili svjesni da i ne može biti bolje, ili je svega pomalo, pa znajući da od prazne priče ništa ne bude, i ne govore...

Izdvajamo ipak najšire odgovore, pa makar i ono »može stat!... A ako neko misli da ne može, neka se javi osobno našoj redakciji, pa da se i to čuje. Za sada se daje zaključiti ovo: iako je na svim prugama uvedeno pojačanje, potrebe nisu zadovoljene. Putnika je još uvijek neuporedivo više svuda, nego što je vozila za putovanje!

No, da čujemo i naše građane:

ČEKANJE

Miloš Mladan i Mile Knežević posjedali na autobusni kodvor, šute i puše:

— Iz Zagreba smo. Došli smo ovdje obični prijatelje, pa ćemo u Split, na svadbu. Samo, izgubismo autobus. Otišao je deset minuta ranije, a mi smo mislili da će po redu vožnje: u pola jedanaest. Pa, sad, slijedeći kad stigne, ne mičemo se odavde... —

Frana Grgas

I PODUZEĆE VIŠE BRIGE

Branko Grgurinović: — Svakog dana idem autobusom iz Šibenika za »Solaris« na kupanje. I okupam se najprije u znoju. Vozni red ne odgovara, ili se tako čini jer je uvijek gužva. Vozači pretrpaju autobuse pa se događaju svakakve neugode. Sad je nešto bolje jer su pojačali linije, ali i nije bolje jer je kupača sve

više, na tisuće... A od pet do sedam navečer, kad se najveći broj ljudi vraća u Šibenik, vozi samo jedan autobus u koji se nemoguće ugarati. Dolazi do sporova između putnika i vozača, guranja, padanja... Vozač je tu ujedno i kondukter i čuvar reda, a reda ne može biti tamo gdje nisu riješeni osnovni uvjeti da ga bude... Trebalo bi o tome više razmisliti Autotransportno poduzeće...

Ante Perković: »Idem iz Splita za Rogoznicu. U Šibeniku čekam autobus za Stupin. Neću da idem zadarskim. Nikad ne staju u malim mjestima. Čekam šibenski, pa kad bude. Rekli su mi da ima u devet, ali evo nema ga još... doći će...«

Frana Grgas će u Zablaće: Nisu redovni ovi autobusi. Ima gužve, ali je dok ih ima, u sezoni ih i nema. Sad, more stat!...

Zora Konjović: Idem u Putičanje. Čekam i ja. Sta ćeš... Ima pruga, ima mjesta, ima gužve, ima svega... — i otrča u gužvu da se nekako ugura u autobus za Putičanje...

ZBOG TOG JE DUŽI RADI DAN

Ako autobusi kojim slučajem i odu ranije, s vlakovima se to ne može dogoditi. Oni mogu poći samo kasnije, čak i po nekoliko sati. Tako ponekad vlak koji treba iz Perkovića krenuti u pet i četvrt za Šibenik, pođe i u šest sati, pa i kasnije. O tome nam priča **Milan Mrdeža**, koji svaki dan putuje iz ovog mjesta na svoj posao u Šibenik, i vraća se.

— Putnički vlakovi su koliko toliko redoviti, iako se događa da kasne. S onim brzim je mnogo gore. Imam dojam da se u sezoni stanje samo pogoršalo iako su uvedeni brojni izvanredni vlakovi. Putnika je još uvijek daleko više negoli vlakova u koje mogu stati!

Je li razlog gužvama disciplina i pridržavanje redu vožnje, broj vlakova, ili sve po malo? Ne znam, ali treba prilagoditi vrijeme kretanja vlakova, potrebama svih putnika. ako je moguće. Evo, ja vam nakon posla čekam četrdeset minuta na prvi vlak da se vratim kući u Perković. I šta? Ustajem u četiri sata ujutro. U četiri popodne se vraćam kući. Radni dan mi je dvanaest sati zbog prevoza vlakom!

NE DAJU REZERVACIJU

Mira Prodan: Vraćam se u Prijedor. Sad sam stigla, čekam vlak. Trebao bi u 14,40. Veza je dobra samo ima gužve za poluditi. Ja sam rezervirala karte i u povratku i u dolasku mnogo ranije pa sam mirna... Još samo da vlak stigne na vrijeme...

Vesna Radojčić, iz Beograda: »Ljetovala sam u Pirovcu s prijateljicom. Sada smo došle viditi za karte, a večeras putujemo. Samo da ne bude kao prije petnaestak dana kad smo doputovali. Ludnica je to bila u vlaku. Čini mi se da će sad još gore. Moramo ići drugim razredom, iako imamo karte za

Ante Perković

Marko Skočić

prvi. Ne daju ovi ovdje rezervaciju.

Njena prijateljica **Zorica Lukić** isto misli. Obično ima mjesta u prvom razredu, samo ovi ne daju rezervaciju...

Pavle Živanov, iz Novog Sada ide kući na redovno odsustvo: — Kad sam išao prvi put iz Šibenika za Novi Sad prije dva mjeseca, prestajao sam čitav put. Iz Novog Sada sam uzeo rezervaciju na dan polaska, tamo se to može, samo ovdje ne može...«

Marko Skočić je iz Vodica, a na željezničkoj stanici sačekuje rođake iz Zagreba: — Trebali su stići vlakom u podne i pet. Al evo, nema ga. Bit će da kasni... Kako je s drugim prugama ja vam ne

Pavle Živanović

znam. Putujem osobnim kolima, ali vidim da je svuda gužva. Zakrčene ceste, a još je najgore s lokalnim prugama... S brodom imamo u Vodicama za sve dobre veze, ne znam tamo za Kaprije, Žirje...

Ali s autobusima je ovako

Zorka Konjović

Mira Prodan

Branko Grgurinović

loše... Moramo se krcati na one za Tijesno, Murter, Zadar. Lokalnih veza nema, a na onima je i bez putnika na kratke staze uvijek gužva. Posebni autobusi morali bi voziti na o-

vim relacijama Šibenik — Vodice. Desetine tisuća turista sad tamo boravi, i trebaju im veze... Vodice vrve...

Bahrija KOLAR

Mile Knežević

Milan Mrdeža

I drug reče: „Neka vam bog pomogne“

Da odmah predemo na stvar: lijepi su i solidno izgrađeni neboderi na Šubićevcu C1 i C2 koji se napokon uvelike useljavaju.

Muke stanara koji tamo useljavaju najviše se ogledaju u tome što ne rade teretni liftovi (ili su u kvaru) pa su mnogi bili i još su uvijek prisiljeni da ormari i teške strojeve nose na leđima čak i do 13. kata. Sva sreća da smo mi snažan svijet, težački elemenat koji je navikao na ovakve terete, pa nekako izdržasmo. No, gadno je, na primjer, kad lift stane, zaglavi.

Prošle nedjelje, da budemo precizni, u liftu je zaglavio dječak. Većina nas koji stanujemo u zgradi C2 — sudjelovali smo u njegovu izbavljenju. Problem je bio slijedeći: pregorio osigurač, nestalo svjetla u instalaciji i mehanizmu koji pokreće to Končarevo čudo (usput rečeno ovi liftovi ne služe na čast po kvaliteti toj renomiranoj firmi). Otac dječakov poletio je u grad, a mi ostali pokušali smo naći nekoga iz uprave gradilišta. Šta se moglo: nedjelja je. Ljudi su na plaži. Vrijeme godišnjih odmora. Onaj tko je bio zadužen obavijestiti stanare o tome šta treba učiniti u slučaju kada se ovakvi defekti dogode, zakazao je. (Inače sve informacije potrebne stanarima zakazale su. Useljava se kao u napuštenu tursku kulu. Kako tko zna i može).

Dječak je čekao u mračnom liftu. Davali smo mu savjete kako da se ponaša. Dječak se preznjavao (istina manje nego roditelji), a svi stanari su bili sretni što se to njima ili nekom od njihovih ukućana nije dogodilo. Da skratimo: nakon dva i po sata traganja po gradu, užoj i široj okolici Šubićeveca, konačno dođe dva dežurna i vrijedna radnika »Elektre«. S njima se popesmo na 13. kat, provalismo željezna vrata iza kojih se čuvaju uredaji liftova. I za čas: stručna ruka učini svoje. Svjetlo i spasenje dječaka u liftu.

Dirljiv trenutak. Dječak grli majku i oca.

— Ja ću nekoliko dana stepenicama... reče jedna građanka. Neka ih vrag nosi.

Kada je sve bilo gotovo, prisjetih se susreta od prije nekoliko dana kod šefa gradilišta ovih nebodera, tu, u neposrednoj blizini.

Prokleta iskustvo još me tada natjeralo da ga pitam: »Šta ćemo učiniti, druže, mi stanari, ako nam se lift pokvari?« Umjesto zamjenika šefa gradilišta, odgovori mi jedan drug iz te kancelarije, lakonski:

— Tada, prijatelju, neka vam bog pomogne...

Pravi odgovor, nema šta!

REFUL

Na 35° celzijusa

Kako živi grad...

Obično, tokom ljetne sezone, naš grad, kao uostalom i sva mjesta duž jadranske obale mijenjaju, u mnogo čemu svoj uobičajeni izgled.

Za to »sadašnje« lice grada najtipičnija je ipak neopisiva i često nimalo ugodna gužva na ulicama, prodavaonicama, pred kioscima, u restoranima.

Najviše je, čini se, ima na pristaništima, autobusnim stajalištima, željezničkom kolodvoru, na benzinskim stanicama, parkiralištima, pravim i »improviziranim«. Ovih dana putnici dolaze i odlaze svim vrstama prevoznih sredstava. Računa se da ih svakodnevno kroz naš grad prođe nekoliko desetak tisuća, neovisno o tome da li se ovdje duže zadržavaju ili im je naš grad samo jedna od mnogih usputnih stanica. Prema podacima Stanice milicije za sigurnost saobraćaja, takom jednog ljetnog dana jadranskom cestom prođe preko 20 tisuća vozila, pa je zbog toga Služba javne sigurnosti pojačala kontrolu na svim zaštićenim mjestima. U samom gradu, boljoj regulaciji prometa pridonose članovi Omladinske saobraćajne jedinice i »mladi čuvari parkirališta«. Ovakvom stanju u gradu, kao najbolja ilustracija neka poslužiti podatak o tome da se na samo jednoj benzinskoj stanici u gradu dnevno proda preko 10 tisuća litara benzina.

Ali ne prodaje se samo benzin. Pune ruke posla imaju, ovih dana, prodavači i preprodavači na glavnoj i ostalim šibenskim tržnicama. Težje prepune rajčica, paprika, krastavaca, lubenica, bresaka, šljiva... dugački redovi kupaca, cjenkanje, gestikuliranje »sa

strancima«, to je svakodnevna slika koja se zatiče na spomenutim mjestima.

Ništa neobično za domaće kupce, ali zato i te kako interesantno za strane goste, su i »suveneri« na glavnoj gradskoj tržnici. Usput rečeno, takvi se »suveneri« prodaju i na mnogim drugim mjestima u gradu: pred Katedralom, Kazalištem, na obali, pred restoranima...

Cjelodnevno radno vrijeme, osim prodavača suvenira, uvele su, ovog ljeta, i neke šibenske prodavaonice, primjerice knjižara »Vladimir Nazor«, »Jugoplastika«, »Ribomaterijal«, »Delikatesa«.

Ne možemo preskočiti ni šibenske ljekarne, u kojima se, trenutno najviše traže razne masti, tablete protiv alergije i slično. U njih, ipak, najčešće svraćaju, inozemni gosti i to mahom oni nenaučeni na našu klimu, more i sunce.

Inače, kad smo već kod toga, ovog ljeta ne možemo se baš pohvaliti velikim brojem gostiju u samom gradu. U svim smještajnim kapacitetima, a to će reći hotelima »Krki« i »Jadrano«, motelu »Medveščak« i kućnoj radinosti ima svega oko 320 gostiju. Razlozi? Nebriga, nemogućnost, nezainteresiranost... Potražnja je, čini se, ipak veća od onoga što se nudi. Stoga se nemojte čuditi kad primijetite na klupi u parku, autobusnom kolodvoru i sličnim mjestima zalutalog gosta (a ponekad i čitave obitelji) koji, barem tu, pokušavaju naći koliko-toliko odmora.

Zabilježili smo, eto mali dio velike ljetne gužve u našem gradu. Ovako će potrajati još petnaestak dana. A onda, u lipnju 1979. opet sve ispočetka.

Ksenija ERCEG

Portret Mjesne zajednice »Bratstvo jedinstvo«

Riješiti prometnice

Gradska mjesna zajednica »Bratstvo-jedinstvo« djeluje već četvrtu godinu. Nju sačinjavaju dva bloka: Škopinac — starosjedilački, revolucionarni predio Šibenika i Baldekin 2 — moderniji, suvremeniji predio sa ukupno oko 6700 stanovnika, 1600 domaćinstava, odnosno 3800 birača.

Na području Mjesne zajednice nalaze se značajne institucije i objekti: kompleks Opća bolnica, Gimnazija, dječji vrtić, sedam opskrbnih punktova za prodaju, uglavnom, živežnih namirnica, te Sud, Stanica javne sigurnosti, itd.

Osnovni problem ove samoupravne zajednice uglavnom je komunalnog karaktera: još nedostatak osnovnih prometnica koje treba da se riješe kroz Ulicu Borisa Kidriča, preko Bosanske, Preradovićeve na Ulicu Matije Gupca. Bez ovog rješenja neće se riješiti pitanje efikasnijeg prijevoza radnika.

Zbog pamanjkanja urbanističkog plana naše Mjesne zajednice ne možemo ostvariti plan ozelenjavanja, uopće naljepšavanja našeg kraja, parkiranja vozila, čistoće i osnovnih problema urbanizacije predjela Mažurice i izlaska, odnosno ulaska, sa jadranske ceste u Ulicu Matije Gupca. Namjeravamo izgraditi objekt za dječju zabavu, neku vrstu rekreacijskog centra u Rokić-Drugi, budući da sada radi samo jedan dječji vrtić, a to je premalo, jer imamo više od tisuću djece. Također imamo mali broj dječjih igrališta.

To su problemi koji zahtijevaju znatna društvena sredstva, ali građani ove Mjesne zajednice u svakoj prilici izražavaju svoju spremnost da svojim radom i materijalnim sredstvima pomognu u rješavanju ovih problema, — istakao je dosadašnji predsjednik ove Mjesne zajednice, Dušan Gnjičić.

Opskrba stanovništva za sada uglavnom zadovoljava, jer se domaćice orijentiraju na glavnu gradsku tržnicu i ribarnicu iako se sve češće čuje, da bi se moralo na području ove Mjesne zajednice ostvariti barem jedno tržišno mjesto.

Društvena politička struktura Mjesne zajednice »Bratstvo-jedinstvo« obuhvaća mjesno udruženje SUBNOR-a sa oko 550 članova, aktiv žena, dvije osnovne organizacije SK Baldekin i Škopinac, aktiv SK sa oko 800 članova, konferenciju SSRN, tri osnovne organizacije Saveza rezervnih vojnih starješina i Savez socijalističke omladine sa oko 200 članova.

Društveno politički život odvija se u prostorijama Mjesne zajednice u Ulici P. Preradovića, koje su opremljene sa potrebnim sredstvima za zabavu i razonodu. U društvenim prostorijama na Škopincu, koje će se uskoro urediti bit će mjesta za rad i razonodu i mladih i starijih građana.

Mjesna zajednica također ima sve delegacije SIZ-ova i ostale organe, te Mirovno vijeće, komisiju za društveni nadzor, društvo »Naša djeca«, odbor Crveni križ, nogometni i boćarski klub.

Organiziranost na polju općenarodne i društvene samozaštite je zadovoljavajuća. Mjesna zajednica ima potreban broj jedinica civilne zaštite i vlastiti štab za narodnu obranu. Tu se organiziraju tečajevi civilne zaštite, kroz koje je do sada prošlo više od 600 osoba. Za uspješan rad na polju općenarodne obrane i društvene zaštite Mjesna zajednica »Bratstvo-jedinstvo« primila je priznanje od oblasnog štaba teritorijalne obrane za Dalmaciju.

Vlasta IVIĆ

PISMA UREDNIŠTVU

STARI PAZAR VRATITI PJEŠACIMA

Čitajući »Šibenski list« od 29. srpnja primijetila sam članak pod naslovom »Stari pazar vratiti pješacima« što me navelo da napišem ovo pismo.

Već godinama, od 1951. godine živim izvan svog rodnog grada Šibenika, ali zato, možda i više nego njegovi žitelji, pratim njegov razvoj. Zapažam velike promjene iz godine u godinu. Lijepo je vidjeti brz razvoj jednog grada, naročito napredak u urbanom smislu. Predgrada Šibenika (Šubićevac, Baldekin, Ražine, Križ, Crnica, Dolac, itd. da ne nabrajam) ne mogu se više prepoznati. Neboderi su sve to izmijenili i dali gradu velegradski — lijepi izgled, a samim time i prijatan život žitelja. Ipak, ima nešto, što mi stariji uočavamo i fali nam — naš »stari pazar«. Poljana npr. ne služi zašto su je naši stari sagradili — šetnji, kao i svemu za što je bila namijenjena za jedan drevni grad, kao što je Šibenik. O ovom problemu razmišljam godinama i govorim sa starijim Šibenčanima, da li je bilo prijeko potrebno tako jednu lijepu Poljanu pretvoriti u parkiralište. Stari pazar također, a naš divan derdin u jednu ogoljelu pušću. Nema našeg derdina, koji je bio bogat cvijećem i zelenilom, a tome treba dodati ribnjak i fontanu koji su mu davali poseban prijatan ambijent i svježinu. Svega toga više nema godinama. Čitajući zadnji broj »Šibenskog lista« nadam se da ćemo opet sve to imati. Vidim da su se najodgovorniji u gradu, zajedno sa građanima dogovorili i odlučili da to, koliko-toliko ponovno postane stari Šibenik — »Stari pazar« vratiti Šibenčanima — pješacima. Treba odati priznanje odgovornim u gradu, što će, i pored velikih teškoća, istrgnuti i povratiti

ono što se povratiti može i sačuvati u starom dijelu grada. Danas, svi gradovi, brzom razvojem automobilske industrije imaju isti problem — parkirališta, koja rješavaju garažama na katove i poslije dugog vremena vraćaju građanima — pješacima njihov nužan prostor kojeg su do tada zauzimali automobili. To je jedino rješenje u ovom momentu, i u tome se mnogo uspjelo, pogotovu gdje nisu financijska sredstva u pitanju. Sve je manje parkirališta na ulicama, naročito ispred stambenih zgrada u strogom centru grada. Šibenik se isto tako susreo s tim problemom — parkiralištima, koja sada i on, poslije niza godina uspješno želi da riješi, iskorištavanjem svih postojećih faktora.

Danas se mnogo radi na tome kako očuvati od zagađenosti čovjekovu okolicu a pogotovu u velikim gradovima, gdje je zagađenost dostigla kulminaciju. Pohvalno je i za sam Šibenik, tj. za najodgovornije u gradu da su i oni riješili da se pozabave istim problemom — očuvanje strogog centra od još veće zagađenosti. Firdružujem se svima onima koji su dali bilo kakav udio u ovoj općoj stvari i neće mi biti prvi put da ih pomognem i materijalno — ukoliko zatreba. Lijepo će biti ponovno proći tim putem — cestom od Kazališta do »Balina«, od Starog pazara do Male Lože, Kalelargom do kavane »Medulić« i dalje do crkve Sv. Jakova, našom lijepom rivom pokraj hotela »Krka« kroz derdin vratiti se na našu lijepu Poljanu — Prošetati i otići na miran počinak — odmor.

Anka RIBICA,
Otona Župančića 22/II
Novi Beograd

Skupoća obara

Tri boce vina u bilo kojem šibenskom hotelu B-kategorije koštaju koliko i puni pansion u jednom od prvokategorijnika. I ne samo vino. Po izuzetno visokim cijenama prodaju se i sva druga alkoholna i bezalkoholna pića. Tako na primjer, pivo košta 16 dinara, čašica od 0,03 dcl žestokih pića također 16 dinara, viski 30 dinara, a ekspres-kava 10 dinara.

Nedavno povećanje cijena ugostiteljskim uslugama vrlo se neugodno dojmilo gostiju. No, hoteljeri i ugostitelji to zaista nisu mogli izbjeći. Štoviše, dugo su odolijevali stalnom porastu cijena živežnih namirnica na tržištu. Naime, nekoliko šibenskih hotela čak dvije

godine posluje po istim cijenama iako je u međuvremenu nekoliko puta došlo do skoka cijena namirnica.

Ali, moglo bi im se zamjeriti što je do povećanja došlo upravo u vrijeme glavne turističke sezone, pa se može shvatiti da hoteljeri, koristeći veliki priliv gostiju, žele u kratko vrijeme ispraviti svoje negativne bilance.

U razgovoru s direktorima šibenskih hotela saznali smo da je već prvih dana po povećanju cijena usluga znatno opala izvanpansionska potrošnja. Kako se računa, prosječno dnevno inozemni gost troši oko jedan dolar, a domaći duplo više.

R. T.

U vodičkoj „Olimpiji“

Izložba slika J. Stanića

Ljubitelji slikarske umjetnosti, kako s područja šibenske komune tako i brojni turisti koji ljetuju na ovom dijelu Jadrana imaju čeznuteljnu priliku da u vodičkom hotelu »Olimpija« posjete izložbu Josipa Stanića — Staniosa, umjetnika koji je svojim stvaralaštvom zadivio brojne ljubitelje slikarske umjetnosti širom svijeta.

Poznati umjetnik iz malog banijskog sela Križa kod Petrinje imao je svoju prvu izložbu 1963. godine, a zatim se otisnuo u svijet i počeo svoj posao koji mu je donio zaslužan naziv majstora — velikana.

Nakon Petrinja Stanić stvara i izlaže svoje radove u Dubrovniku i nastavlja u Varšavi, te Italiji, Francuskoj, Montrealu, Washingtonu... Na kraju ostaje u Rimu, a odatle će ga, kako kaže, put opet dovesti u domovinu u rodnu Baniju koja ga uvijek privlači svojim pejzažima. Za njim je ostalo 50-ak organiziranih izložbi i tisuće slika od kojih neke krase poznate svjetske galerije i stanove poznatih ljudi. Njegovi radovi se nalaze u domovima Fidela Castra, Enrica Berlinguera, Alberta Moravie, Villija Brandta, Giovanni Leonea...

Nakon studija na Akademiji Belle Arti u Rimu i brojnih izložbi Stanić je postao članom Akademije umjetnosti, jezika i znanosti Tiberine, te Akademije »Gentium Populorum Progressio« i član Evropskog udruženja slikara. Za svoje stvaralaštvo na polju slikarstva dobio je brojna priznanja među kojima i nagradu UNESCO-a u Monte Carlu. U svom radu on uvijek naginje transparentizmu, slikarstvu različitih boja, konglomeratu akcenata i efekata.

Oko tridesetak svojih radova Stanić će predstaviti posjetiocima na prodajnoj izložbi u hotelu »Olimpija« u Vodicama od 14. do 26. kolovoza, a izložba će zatim biti otvorena u Splitu i Dubrovniku.

J. V.

Misli

VIŠE VRIJEDI JEDNO »DRŽI« NEGO DVA »DOBIT ČEŠ«

(La Fontaine)

DRUŠTVO NEĆE NAĆI SVOJU RAVNOTEŽU DOK SE NE BUDE OKRETALE OKO SUNCA RADA

(Marks)

ŽELJA DA SE SUVIŠE STAVI U TORBU MOŽE DA JE PODERE

(Servantes)

NE MOŽE SE HODATI GLEDAJUĆI U ZVIJEZDE KAD SE IMA KAMIČAK U CIPELI

(Kineska poslovice)

NIJE DOVOLJNO GOVORITI O SAMOUPRAVLJANJU, VEĆ TREBA OMOGUĆITI DA SE ONO RAZVIJE

(Tito)

TKO NEĆE KADA MOŽE, NEĆE MOĆI KADA HOĆE

(Rabelais)

POSLIJE 18. J F D

O GLAZBENOM PROGRAMU

Glazbu treba zavoljeti. Da bismo je zavoljeli, glazbu treba slušati, mnogo slušati, navikavati se na nju, prodirati u nju, u njenu srž, u njenu ljepotu. Danas je to sve teže i rjeđe, jer čak i masmedije sve više, svojom nasilnošću, osvajaju surogat za muziku — sve vrste nemuzičkog zabavljačkog biznisa.

Pa ipak, ako sudimo po posjeti glazbenih priredbi na 18. JFD, ovaj je grad, zajedno s festivalskim gostima, pokazao priličan interes za glazbu. Istini za volju treba reći, da je publiku više privukao »neslužbeni« dio glazbenog programa, koji je baziran na narodnom melosu (klape), što je i razumljivo. Lijepo je zanimanje pokazano i za zborско pjevanje (RKUD »Kolo«) i za duhačku glazbu (šibenska narodna glazba).

Raritet je ovog Festivala, da se o glazbi najmanje govorilo i pisalo, premda je glazbeni dio programa, onaj »službeni«, a uz to i dva nastupa unutar noćnih priredbi, pružio u prosjeku najviši kvalitetni domet 18. JFD. Trebalo bi pronalaziti adekvatne epitete za čudesno »andeosko« pjevanje malih Norvežanki (Dječji zbor TV Osla), za zrelo muziciranje solista, vokalnih i instrumentalnih, te ansambla, instrumentalisti i zbor, Muzičke škole »Luka Sorkočević« iz Dubrovnika, za bravurozni, a istovremeno i studiozni, nastup mješovitog zbora Sveučilišta Sorbonne iz Pariza, za sve bogatstvo i mogućnosti izraza, koje nam je prezentirao na gitari Julian Byzantin iz Londona.

Nisam glazbenik, ali usudujem se pisati o tim divnim dojmovima-doživljajima, jer smatram da moraju biti zabilježeni, makar pisani i ovako nestručno. Vi, koji ste propustili te koncerte, moći ćete to barem djelomično nadoknaditi slušajući i gledajući njihove reprodukcije u redovitim programima RTV Zagreb.

Jedini prigovor, u službenom dijelu programa, odnosi se na »Veće malih solista«, i to u prvom redu na ono što nam je ponudio muzički selektor. Naime, njegova se »ponuda« svela na pola sata programa! Zar se zaista sa cijelog područja SFRJ nije mogla sastaviti smišljenija, bogatija i kvalitetnija prezentacija jednogodišnje produkcije osnovnog muzičkog školstva? Ili je u selektoru prevladao strah od prošlogodišnjeg maratonskog trajanja koncerta, u kojem su na samom kraju, posve hendikepirani, nastupili učenici škole za mlade talente iz Čuprije?

Kada zbrojimo sve pozitivne poene i odbijemo ovo nešto negativnih, ostaje još uvijek najviša ocjena za prosjek muzičkog dijela programa na 18. JFD — u odnosu na ostala područja, a prije svega zbog toga, što muzički program nije imao toliko kvalitetnih oscilacija, uspona i padova, kao što je to bilo npr. u dramskom i lutkarskom programu. Poželimo da taj visoki domet ostane i na 19. JFD, ali poželimo isto tako, da se ostali programi ugledaju na muzički po kvalitetnom prosjeku!

D. GRÜNWARD

Životno djelo Fausta Vrančića

— Rječnik pet evropskih jezika —

Faust Vrančić stekao je slavu svojim »Novim strojevima«, ali trijumf njegova života je prvi rječnik našega jezika

Prije nekoliko godina Talijani su ponovno izdali u vrlo luksuznoj opremi s veoma opširnim komentarom djelo šibenčanina Fausta Vrančića — »Novi strojevi« (»Machinae Novae«, 1595). U tom svom djelu, kojim je stekao evropsku slavu, Vrančić je objavio niz tehničkih izuma. Na žalost, to djelo, koje je prevedeno na mnoge evropske jezike, kod nas nije prevedeno.

Konstruktorski genij šibenskog stvaratelja najbolje se može shvatiti ako se zna da su mostovi od željeza kakve je zamislio i opisao u svom djelu izvedeni dvjesto godina poslije njegove smrti, negdje krajem 18. i početkom 19. stoljeća.

Povijesni je značaj Vrančićevih strojeva u tome što je potakao stvaralaštvo inženjera i konstruktora. Njegovo djelo nadmašilo je sva ostala slična djela njegova vremena. Ali, kako to obično biva, svijet uvijek nagrađuje posljednjeg sretnika koji je neko djelo završio, a zaboravlja sve one koji su ga oblikovali svojim duhom i koji su ga omogućili. Sudbina svih preteča je da drugi žanju njihovu slavu, a oni samo ulaze u povijest.

Vrančićevo stvaralaštvo je mnogostrano i originalno i zato ga smatraju najdosljednijim da Vincijevim nasljednikom u konstruktor-

stvu. Njegovo ime uvršteno je u najpoznatije i najuglednije svjetske enciklopedije, a posebno se spominje njegova tehnička konstrukcija — »leteći čovjek«, koja mu je donijela trajnu slavu.

Faustovu strast da pronade rješenje kako da se čovjek poput ptice vine u nebo inspirirao je da Vinci svojim letećim strojevima koje je potomcima ostavio u baštinu. Poznato je da je genijalni umjetnik bio opsjednut idejom kako da čovjek poleti, pa je izradio nekoliko letećih strojeva aerodinamičnih oblika s propelerima i vijcima, ali sve Leonardove letjelice kao da su začarane ostale su na zemlji. Faust je za razliku od Leonarda, koji je također opisao neku vrstu padobrana, svoj padobran praktično isprobao skokom s jednog tornja u Veneciji. Na taj način šibenčanin Faust Vrančić postao je pionir letenja i padobranstva u svijetu.

Leonarda da Vincija, slikara i kipara, filozofa, pjesnika i kompozitora, matematičara, fizičara i anatoma, njegovi suvremenici poznavali su prije svega po njegovim letećim strojevima, podmornicama i bojnim kolima. Faust je evropsku slavu stekao svojim »Novim strojevima«, ali trijumf njegova života je »Rječnik pet najuglednijih evropskih jezika« (latinski, talijanski, njemački, dalmatinski i mađarski). Svojim Rječnikom otkrio je Evropi da pored ugladenih jezika postoji još jedan koji zvuči ljepotom samoglasnog raskošja — dalmatinski. Faust ga je nazvao najljepšim među slavenskim jezicima, što su 1911. prihvatili slavisti na svom kongresu u Moskvi. Vrančićev rječnik je prvi rječnik našega jezika i prvi oveći rječnik mađarskog jezika.

Vrančić je mogao napisati naš prvi rječnik, jer je kod njega uvijek snažno bio prisutan zavičajni ponos, strasna ljubav prema svom narodu, izvoru njegove krvi, a što je izrazio i u svojim posljednjim časovima. Želio je da ga pokopaju u malom slikovitom mjestancu Prvić Luci i da u lijes zajedno s njim polože i njegovu »Povijest Dalmacije«. Prema ondašnjem običaju pisci su sahranjivani sa svojim najmilijim i nedovršenim djelom. Šteta je što je to značajno djelo za povijest Dalmacije zauvijek izgubljeno.

Za Fausta, koji je živio svuda po Evropi, Šibenik je uvijek bio i zauvijek ostao podneblje njegove duše, njegova želja i njegova sjeta. Slava i njeno blještavilo nisu u njegovu srcu izbrisali sliku njegova rodnoga grada, njegovih stepeništa, kupola i zvonika, kaleta i renesansnih bunara po dvorištima, gdje se igrao i rastao kao svako drugo dijete.

Potomstvo mu se nije dostojno odužilo — jedna škola, nijedan projektni ili konstrukcijski biro ne nosi ime tvorca našeg prvog rječnika, ime preteče suvremenih inženjera i konstruktora.

I. MILET

Mome gradu

Iste smo snove imali grade
ti i ja

Voljela sam tvoje dječake

plave, smeđe i crne

i njihove priče o vojnim tajnama i prvim ljubavima

Poljana je uvijek puna šetača

i moja se ljubav rodila

u zelenom svjetlu semafora

O, moj grade u tebi sam provela djetinjstvo

Trčala sam tvojim zelenim livadama

djetinjstva

ljubila se s tvojim dječacima

do besvjesti

A oni su me prezreli u pjesmama bez riječi.

Ljubav sam im svoju dala

a more je ugušilo i posljednu nadu

O, moj grade, nisam te nikad varala

Kako si samo lijep i gord

san u kamenu.

Tvoj je san i jecaju portali Jurjeve Katedrale

Prkosio si zubu vremena moj lijepi

Krešimirov grade

A moje srce, srce tužne pjesnikinje

zgaženo je kotačima bijelog 850

u Kidričevoj, na Poljani i šibenskoj rivi

Ingrid BEROVIĆ

Notes aktualnih tema

OBLJETNICA

Nedjelja, 6. kolovoza. Dvorana betinskog kina »Zora«. Atmosfera je slavljenička. Naviru sjećanja na dva i po decenija vaterpolsko-plivačkog kluba »Brodograditelj«. Prije 25 godina u Betinu je donesena prva, doduše malo jajasta, vaterpolska lopta. Domaći kalafati napravili su drvene golove, pa je počelo nadmetanje s loptom u moru u luci Zdrače.

Betinski vaterpolisti tripit su bili prvaci Hrvatske. Ulaskom u Međurepubličku ligu dali su najbolji doprinos proslavi klupskog jubileja. To su uspjesi, koji se pamte. A porođajne muke, krize i posrtaji? Nije teško zamisliti na kakve sve teškoće može naići klub u mjestu malom poput Betine. On financijskih do igračkih. Sredstva SZ-a i brodogradilišta nisu dovoljna. Dodatni sportski dinar se traži u klupskom bifeu na rivi. Odricanja igrača i entuzijazam predsjednika Vlatka Jadrešića rješavaju problem razdvojenosti igrača. Onih u Betini i onih, koji žive u Rijeci, Zagrebu i Šibeniku.

Jednom rječju, u radu je »Brodograditelja« toliko teškoća da se njihovo uspješno rješavanje objektivnom promatraču čini nestvarnim. Zbog toga su betinski sportski radnici zahvalni svakom, tko im pruži i »malu ruku pomoći«. Stotinjak zahvalnica uručio je potpredsjednik kluba Branko Sladić na svečanoj sjednici. Betinski vaterpolsko-plivački klub »Brodograditelj« je po mnogočemu jedinstven u sportskoj obitelji naše općine. Mogao bi biti uzor većini »malih« klubova u manjim sredinama. No, kad je riječ o Betinjanima, ne bismo se trebali zadržati samo na pohvalama. Valja im konkretnije pomoći na izgradnji novog bazena. Kao osnove za daljnji rad kluba. Vrijednog sportskog kolektiva u maloj Betini.

ŠAH — PAT

Prošlog sam ponedjeljka četiri puta iznova čitao izvještaj sa šahovskog prvenstva Dalmacije, tražeći uzaludno neko šibensko ime među sudionicima splitskog turnira. Lanjski prvak Pero Rajević nije branio primat u Dalmaciji. S najboljim dalmatinskim igračima nije se nadmetao ni Joško Pisa. Ni ostali najbolji šibenski šahisti. Objašnjenje sam dobio od jednog od njih, Gorana Grozdanića: — U pitanju su sredstva. »Metalac« nije u stanju financirati nastup svojih igrača. Samofinanciranje je, ipak, »luksuz«. Treba odsustvovati s radnog mjesta...

Najbolji šibenski šahisti našli su se tako u pat-poziciji, koju je nekako, ipak, trebalo riješiti. Barem se Rajeviću trebao omogućiti odlazak u Split. Kao priznanje za lanjski uspjeh.

Apstiniranje s prvenstva Dalmacije ne doima se ugodnim detaljem, kad je u pitanju šibenski šah. Možda bi u nastojanjima da se ta drvena igra u Šibeniku do kraja izdigne iznad razine »kavanske igre« pretvaranje ŠK »Metalac« u gradski klub bila »prava formula«. Vjerojatno je da bi izbjegli mnoge pat-pozicije.

Ivo MIKULIČIN

Zabilježeno

O mladinci »Solarisa« osvojili su tek 4. mjesto na kvalifikacijskom turniru prvenstva Hrvatske, održanom u Betini, ali su se, ipak, plasirali u finale. Domaćin »Brodograditelj« bio je posljednji.

Veslači »Krke« nemaju stanke u vježbanju. Reprezentativni četverac s kormilarom očekuje poziv saveznog kapetana prof. Jože Ropreta za pripreme u Jajcu, dok se ostale posade marljivo pripremaju za prvenstvo Jugoslavije, što će se 9. i 10. rujna održati u Beogradu.

Ivo Bilanović, centar »Jugoplastike« izrazio je želju da pristupi košarkašima »Sibenika«. O tome su vođeni konkretni razgovori prilikom gostovanja Splitsana u Murteru.

Hajdukov igrač Luka Bončić imao je najozbiljniju nakanu da pristupi »Sibeniku«, no naišao je na administrativne zapreke. NSJ ne dopušta njegovu registraciju, dok ne sredi odnose sa švicarskim »Grashopersom«.

Danas i sutra na bazenu u Crnici održat će se seniorsko omladinsko prvenstvo u skokovima u vodu, za koje su se prijavili natjecatelji »Medveščaka«, »Jedinstva« i »Sibenika«. Boje domaćina branit će Bujas, Šarić i Baljkas.

Američki košarkaški stručnjak Bob Sasson, trener sveučilišne momčadi »Bonaventura« boravio je sedam dana u Šibeniku. On je na Baldekinu vježbao prvu momčad »Sibenika« i kadetsku selekciju Šibenskog saveza.

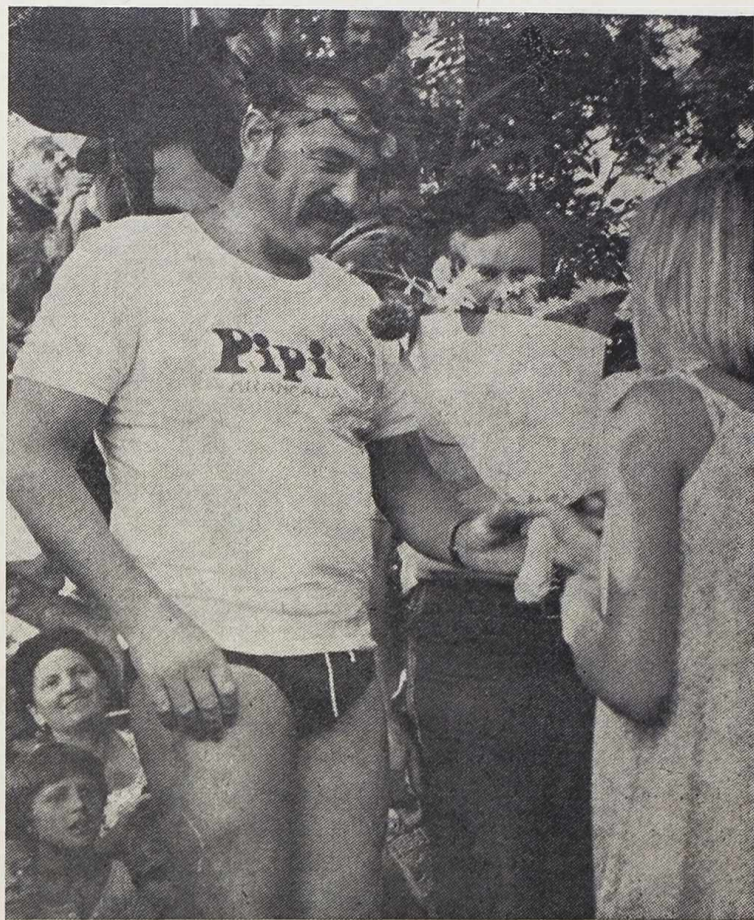
Novo ime na Šubićevcu je Momir Božović, dosadašnji igrač crnogorskog ligaša »Petrovca«. On je karijeru počeo u »Mornaru« iz Bara, a kratko vrijeme u OFK »Beograd«.

Ante Grgić, nekadašnji igrač »Sibenika« i »Metalca« bit će najvjerojatnije profesionalni trener za mlađe kategorije u Crnici. Grgić je, inače, student Više trenerske škole u Zagrebu.

RADAR

DVIJE POBJEDE I PORAZ BRODOGRADITELJA

U zadnja tri kola prvenstva zapadne skupine Međurepubličke lige vaterpolisti betinskog »Brodograditelja« zabilježili su dvije pobjede i jedan poraz. U svom plivalištu pobijedili su sa 11:9 rovinjskog »Delfina« i sa 7:6 momčad »Kopra«, dok su u Kamniku poraženi sa 8:9 protiv istoimenog domaćina. Valja naglasiti da su Betinjanima u sva tri susreta nastupili oslabljeni. U prva dva nedostajali su Poljak i Bosna, a u zadnjem Lončar i Masnec. Tri kola prije kraja prvenstva »Brodograditelj« ima 14 bodova. U Betini će još ugostiti »Jedinstvo« i »Incel«, dok gostuje u Rijeci, gdje se sastaje s »Burinom«.

Murterske sportske igre

Najveća atrakcija 20. jubilarnih murterskih ljetnih sportskih igara svakako je bilo plivanje Veljka Rogošića od kornatskog otoka Smokvica do murterske plaže Slanica. Četverostruki prvak svijeta u plivačkom maratonu prevalio je etapu pod nazivom »Tragom kornatskih partizana минера« za nešto više od tri sata. Na Slanici ga je dočekalo oko sedam tisuća razdraganih mještana i gostiju. U ime domaćina Veljka je posebno pozdravio Ivo Rameša, sekretar Mjesne organizacije SK.

Ovog tjedna u okviru Igara završen je turnir u malom nogometu. Pobjednik je domaćin Murter, koji je u finalu sa 2:1 svladao splitskog »Lubina«. U Murteru je odigrana i prijateljska košarkaška utakmica između »Zadra« i »Jugoplastike«. Konačan ishod glasi 88:81 u korist Zadrana.

Murterske ljetne sportske igre nastavljaju se u nedjelju, 13. kolovoza regatom ribarskih brodice, a završit će 19. ovog mjeseca »Kupom Kornatara« u podvodnom ribolovu.

Na slici: Rogošić prima čestitke na Slanici.

M. Kotarac:

Čeka nas naporan rad

U ponedjeljak su košarkašice »Sibenika« počele pripreme za novu sezonu, u kojoj će po prvi put igrati u Jedinstvenoj prvoj saveznoj ligi. Na prvoj prozivci bile su gotovo sve igračice, na koje trener Miro Kotarac računa u novoj sezoni.

— U idućem prvenstvu čeka nas izuzetno teška konkurencija. Borit ćemo se sa sastavima jače kvalitete, iskustva i renomea. Sa ekipama, koje su po nekoliko puta osvajale prvenstvo Jugoslavije. Stoga, da bismo se održali u društvu najboljih, moramo se pripremiti maksimalno. Do početka prvenstva čeka nas zaista naporan rad... — kaže Kotarac.

— Plan priprema se zna?

— Najveći dio provest ćemo, naravno, na Baldekinu. Planirali smo i 10-dnevne pripreme na Jahorini. Iz dva razloga. Visinski zrak je prijeko potreban igračicama, radi krvne slike. Drugi je razlog blizina Sarajeva. Tamo djeluju dva savezna ligaša, s kojima možemo odigrati prijateljske utakmice, koje nam i te kako nedostaju, zbog činjenice da na našem području nema (dovoljno) ženskih sastava.

— Nova imena?

— Značajnijih pojačanja u vidu iskusnih igračica nema. Pristupila nam je nadarena Krinjanka Sanja Mažibrada, a u prvi sastav ćemo prekoman-

dirati još nekolicinu mladih igračica. Mi zapravo muku mučimo s brojem prvotimki.

— Na kraju, Vi ste kao pomoćnik trenera reprezentacije Jugoslavije bili na turnirima u Mađarskoj i Bugarskoj. D li Vam je to dosta koristilo?

— Svakako. Prije svega, u pogledu novih saznanja o napretku ženske košarke. Amerikanki i Kanadanke igraju tehnički i taktički kao muški. Putovanje s reprezentacijom koristilo mi je i kao treneru »Sibenika«. Upoznao sam sve vrline i slabosti igračica, protiv kojih ćemo igrati u novom prvenstvu. Bilo je to zaista dragocjeno iskustvo.

I. M.

RUKOMETASI OLIMPIJE SPREMNIJI U NOVO PRVENSTVO

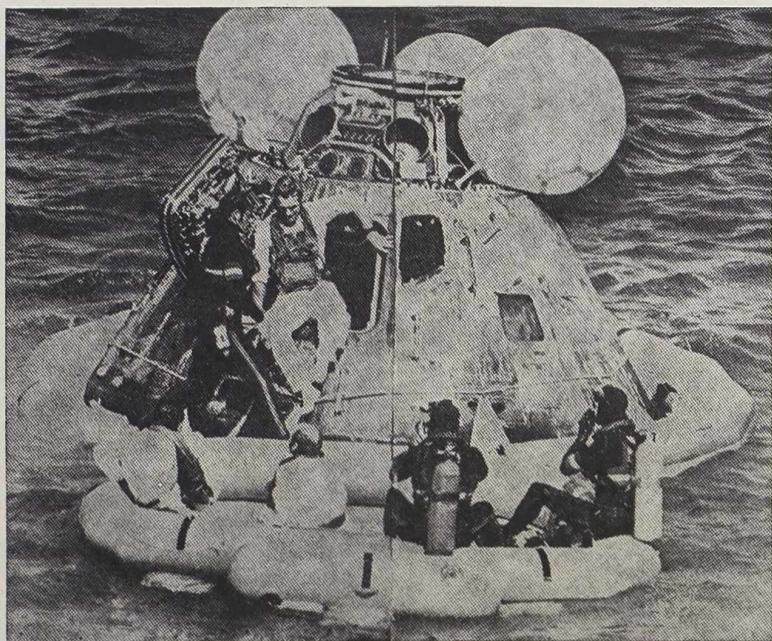
Rukometaši su Olimpije u srijedu zvanično počeli s pripremama za narednu sezonu, u koju će ući znatno ojačani, jer su istekle kazne Željku Čiboli i Tonču Trceri. Osim toga, vratar Lasan i Čibola odslušali su prvi semestar za rukometne trenere na Badiji, što će znatno olakšati rad sadašnjem treneru Latinu i omogućiti ponovnu borbu za vrh u sastavu južne skupine Hrvatske lige za rukometaše.

Uspjeh Baldekina

»Baldekin« je ove sezone, nema sumnje, najuspješnija šibenska momčad malog nogometa. Nakon prvog dijela prvenstva Prve gradske lige »Baldekin« nadmoćno vodi. Ista momčad zabilježila je svoj najveći uspjeh plasmanom u finale Kupa općinskih pobjednika kupova u malom nogo-

metu za područje Dalmacije, gdje je tek nakon žestoke borbe izgubio za 1:2 protiv INE. Na slici su igrači i vodstvo »Baldekina«: Periša, Cvetković, Lokas, Kaloper, Ilić, Palada, Knežević (stoje), Ninić, Bumbak, Vrcić i Redžić (čuča). Nedostaju: Roca, Bo inov, Guberina i Mitrić.

Piše: prim. dr Niko Simović

Let u svemir i medicinska istraživanja

Medicina današnjice zainteresira se za zdravstveno stanje kozmo i astronauta, nakon njihova leta u svemir. Prva medicinska istraživanja ruskih i američkih liječnika, sudionika heroja leta i življenja u svemiru, vrlo su interesantna i poučna. Let u kozmos zaslužan je da je svemir postao laboratorij nedovoljno istraženih znanstvenih ispitivanja iz humanih a možda i nehumanih poticaja. Opisujem ukratko njihova, za sada, najinteresantnija i djelomično poznata mišljenja i naučna medicinska istraživanja.

Novi rekordi trajanja leta sovjetskih kozmonauta sa »SO-LJUT-om« i američkih sa »SKYLAB-om« gotovo su dali utisak, da će se putovanjima u prostore svemira jedva moći odrediti granice ljudske mogućnosti. Ali, jedno duže zadržavanje u bestežinskom stanju nije tako bezopasno za zdravlje, kako je to ranije bilo prikazivano u vješto izmišljenim pripovijetkama Rimljana (Science - fiction - Romanen). To su potvrdili i osjetili astronauti američkog »Skylab-a« i sovjetskog »Soljut-a« kao: nestajanje i oslavljenje mišića i kosti, a isto tako i povećanu sklonost prema infekcijama, tipična su oboljenja svemirskih putnika.

Heroji 20-og stoljeća već nakon izvršenog leta imali su ponajvećma oslavljenja koljena. Tko se još ne sjeća udaljene slike američkih astronauta, koji su nakon višetjednog leta u svemiru bili spašeni na Tihom oceanu. Na palubi nosača aviona teturali su i teško hodali, a s teškim naporom mogli su održati stav mirno za vojnički pozdrav. Njihovi sovjetski kolege, koji su u svojoj još uož kapsuli malo premašili rekord trajanja leta pri iskrcavanju nisu prošli ništa bolje. Sovjetski su novinari, preko takvih neheroičkih epizoda njihovih kozmonauta, uvijek prelazili s punim i hvalevrijednim obzirom.

Gledaoci su takve slike iz daljine tumačili potpuno ljudski i mislili su da su oni jednostavno imali »pune gaće«, što je nakon duge faze silazjenja često i točno, jer u prostoru letjelice za to vrijeme oni ne mogu izaći van iz svojih odijela. Ili su pak mislili, da su putnici svemira u svojoj lju-ljajućoj kapsuli oboljeli od potpuno banalne morske bolesti. To je iskreno potvrdilo nekoliko astronauta, a Josef P.

Kervin član posade Skylaba 2 izričito je naglasio da je za vrijeme manevra prizemljenja morao nekoliko puta povraćati. Ali, baš taj liječnik sada je vrlo dobro znao da mu to povraćanje nije bila i jedina nevolja, jer mu je let od 28 dana prouzročio još i tešku opću mlohavost. Doktor Kervin bio je prvi liječnik u kozmosu, a veliki dio svog vremena u Skylabu 2. upotrebio je u svrhu medicinskih eksperimenata sa svojim drugovima Charlesom Conradom i Paulom J. Weit-zom. Zadatak njegova znanstvenog istraživanja glasio je: u kolikoj je mjeri zdravo življenje u svemiru.

Najprije, bestežinsko stanje imalo je i svoje ugodne momente. Slobodno lebdjeći, kako bi došli u svaki kut vozila u prostoru trebalo je upotrebiti samo mali potrošak snage i odgurnuti se u željeni pravac. Sve pomične stvari na palubi broda vrlo su lagane. Ni odijelo ne treba nositi — ima ga se tek još na sebi. Opasak i poramenice su astro i kozmonautima u bestežinskom stanju također nepotrebni. Isto tako bio je nepotreban držač poprsja za poznatu sovjetsku kozmonautkinju Valentinu Terreškovu, prvu ženu u svemiru. Također, mnogi problemi rješavaju se u svemiru na najjednostavniji način. Tako je Kervin morao svom komandantu Conradu lebdjeti iznad pokrivača glave nizbrdo da može bolje vidjeti upaljeno grlo i krajnike.

Točno je, da astro i kozmonauti u bestežinskom stanju nikada ne bi dnevno potrošili više energije i kalorija, nego jedan čovjek na zemlji, koji čitav dan proboravi u krevetu. Kod bolesnika, koji mjesecima moraju ležati u krevetu, zna se da i njihovi mišići također nestaju a kosti postaju lomljive, jer mišići više ne treniraju a niti kosti više nisu opterećene. To isto opazilo se i kod astro-kozmonauta nakon dužega leta u svemiru. Kod momčadi Skylaba, na primjer, opseg lista noge (cjevanica) mjeran nakon višetjednog leta u svemiru postao bi manji. Conrad se nakon 28 dana zadržavanja u letjelici Skylaba već toliko bio privikao na bestežinsko stanje, da je, vrativši se na zemlju, trebao nekoliko dana da bi naučio hodati. On je jednostavno zaboravio da se kod toga moraju podići i noge.

(Kraj u idućem broju)

NAŠ PODLISTAK

Tragični počeci

Piše: dr GOJKO JAKOVIČEV

O pomorstvu jednog primorskog sela kao što je Betina teško se može govoriti. Ali, Betina je mnogim nitima vezana za neke njegove oblasti. Ta djelatnost odvijala se u širim okvirima područja kojoj Betina pripada, Dalmacije, pa i Jugoslavije.

Poznato je da geografski položaj naše jadranske obale usmjerava zemlju na razne privredne djelatnosti prema moru, naročito one koje su od značaja za samu zemlju, a posebno stanovništvo uz more. Kako navodi poznati znanstvenik dr Mijo Mirković brodarstvo je npr. jedna od najvažnijih grana pomorske privrede, jer koristi more za domaću i međunarodnu razmjenu. Od toga kako se koristi osnovno sredstvo prometa na moru — brod, zavisi i konačan rezultat u djelatnosti koju brod obavlja.

Kraljevina SHS dobila je svoju mornaricu raspadom Austro-Ugarske monarhije sporazumom »Trumbić-Bertolino« od 7. rujna 1920. godine, kada je dobila brodove sa ukupnom tonažom od 137.121 BRT. Flotu su u većini činili parobrodi male obalne plovidbe. Razvijala se sporo, pa je pri kraju 1930. činila svega 0,046 posto svjetske tonaže parobroda i motornih brodova.

Jačina jedne pomorske zemlje mjeri se time koliko bruto tona brodovlja dolazi na određeni broj stanovnika. Tako je npr. u Engleskoj jedna BRT dolazila na dva, u Danskoj na tri, u Italiji na 12, a u Jugoslaviji na 41 stanovnika.

Početkom drugog svjetskog rata bilo je u Jugoslaviji 27 brodarkih poduzeća. Na šibenskom, odnosno području sjeverne Dalmacije, regiji kojoj pripada i Betina, nije postojalo nijedno, pa se i iz ovoga vidi sva zaostalost ovog dijela zemlje. Sva parobrodarska društva, naročito jača, koja su u svom sastavu imala preko 60 posto ukupne flote, bila su i te kako rentabilna. Rentabilnija i od samih banaka, najunosnijim kapitalističkim poduzećima.

To su ona postizala i na račun eksploatacije posada brodova. Naši pomorci bili su najgore plaćena radna snaga u svijetu.

Sve kategorije naših mornara bile su u odnosu na zaradu na posljednjem mjestu na svijetu. U takvom položaju nalazili su se i rijetki Betinjani ukrcani na pojedinim brodovima, koji su bili zaposleni na poslovima najgrublje vrste, bez stručnih kvalifikacija.

Neplaćenim radom pomoraca brodovlasnici su kupovali uglavnom polovne, a često i stare brodove, na kojima su uvjeti za život posada bili vrlo teški, a brodovi u navigacijskom pogledu nedovoljno opremljeni i osigurani, pa je i to bio jedan od uzroka nesrećama, koje su se događale na moru. Tako je npr. parobrod »Daksa« od 4.365 BRT, građen 1911. godine, uslijed dotrajlosti i jako smanjenih maritimnih mogućnosti, pun tereta, u oluji na ulazu u Biskaj, bio slomljen, pa je potonuo sa čitavom posadom od 38 članova starih od 17 do 46 godina života, dana 26. siječnja 1930. godine, kod Vigoa blizu obala Španjolske. Njih 15 bilo je sa šibensko-zadarskog područja. To je prva žrtva trgovačke mornarice Kraljevine Jugoslavije. Na njemu je poginula i prva žrtva koju je Betina dala moru. Bio je to brodski ložak Mikin Frane.

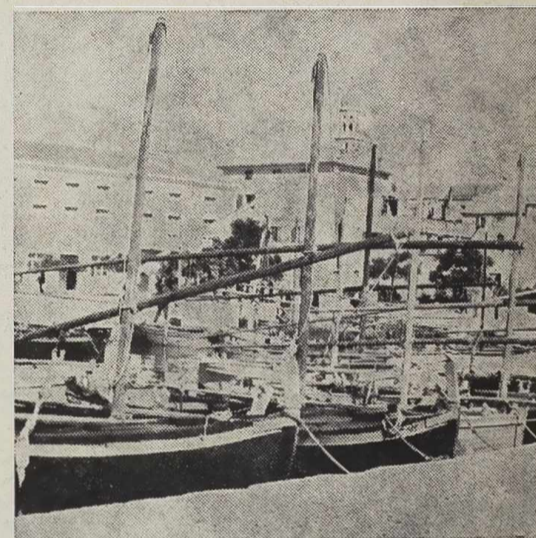
Prema broju stanovništva angažiranog u pomorskoj privredi cijeni se u kojoj mjeri je neka država pomorska sila. Godine 1930. na brodovima male, velike obalne i duge plovidbe tj. svim vrstama plovidbe trgovačke mornarice bilo je ukrcano svega 4.593 pomorca, — malo. Tako je na svakih 100 BRT broskog prostora dolazilo u Jugoslaviji 1,33 mornara ili na 10.000 BRT 133 mornara. A još 1920. otpadalo je na 100 BRT u svijetu 2,57 mornara. U našoj mornarici obavljala se velika ekonomija radne snage. Uzrok maloj zaposlenosti naših mornara nesumnjivo je bila i nedovoljno razvijena mala obalna plovidba. Jer, ako broju od 4.593 pomorca pribrojimo još i ljude zaposlene na čamcima, a to je 6.219 onda je svega u našoj pomorskoj privredi (bez ribarstva, koje je apsorbiralo 16.233 lica) bilo 10.822 osobe. To je 1,55 posto cjelokupnog stanovništva Dalmacije iz 1931. godine. Jugoslavija je tada brojila 13.934.038 stanovnika.

U pomorskom okrugu Šibenik kretanje broja pomoraca u godinama 1928—1930. bilo je slijedeće: godine 1928. bilo je 8.959 pomora-

Pomorska privreda Betine

ca, a u čitavoj trgovačkoj mornarici 28.828 pomoraca. Podatak smo uzeli iz Pomorskog godišnjaka za 1928. godinu.

U ukupnom broju pomoraca stare Jugoslavije sudjelovalo je iz zadarske zone oko 60 posto- šibenske oko 20 posto, sušačke oko 10 posto i kotorske 5 posto. Ostalih je bilo još oko 5 posto. Na Dalmaciju je otpadalo oko 85 posto svih pomoraca. To što se tiče nižeg broskog osoblja. U djelu »Privreda i radnic-

Dalmacije« piše da je od kapetana »na Dalmaciju otpadalo 1927. godine 423, a na Gornje Primorje (Hrvatsko Primorje — GJ) 215«. Na ostale krajeve otpadao je ostatak od oko 7 posto. Ukupno je kapetana bilo 688. Iste godine bilo jer strojara 591 od čega na Dalmaciju otpada oko 33 posto. Šibenska i Zadarska zona davale su ponajviše kormilare, kuhare, konobare, ložare i slično. Za viša pomorska zvanja nije bilo materijalne, ni školske mogućnosti za osposobljavanje ljudi. Pored zaposlenih pomoraca bilo ih je i nezaposlenih. Njihov broj moguće je ustanoviti preko izdatih pomorskih knjižica (matrikula) u periodu između 1919. i 1927. godine. U tom periodu u šibenskom pomorskom okrugu izdala je lučka vlast u Pagu 238 matrikula, u Preku 1.374, u Silbi 475 i u Šibeniku 1.746 — najviše! U čitavoj Dalmaciji izdato je u istom periodu blizu 10.000 matrikula. Od tog broja na teren sjeverne Dalmacije otpada 43 posto gotovo polovica! Politika izdavanja matrikula dovela je do toga da se godišnje dobivalo oko 1.000 novih pomoraca! Svi oni, naravno, nisu mogli naći zaposlenje na organiziranoj vrsti plovidbe.

Davor Barešić, zapovjednik m/b »Marin Držić« obavio je popis svih izdatih moreplovnicu u Lučkoj kapetaniji Šibenika na osnovi »Kazala upisnika moreplovnicu — Lučka kapetanija Šibenik«, za Betinu. Iz tog se popisa vidi da je 80 Betinjana dobilo moreplovnicu. Od njih je vrlo mali broj i plovio nekim parobrodom.

Nakon odlaska talijanskog okupatora s terena sjeverne Dalmacije dana 21. listopada 1923. općinske uprave Šibenika, Benkovca, Biograda, Drniša, Kistanja, Knina, Novigrada, Obrovca, Paga, Preka, Raba, Silbe, Skradina, Tijesnog, Vodica, Vrlike i Zlarina podnijele su Ministarskom savjetu u Beogradu »Spomenicu«, u kojoj su obradili razne probleme našeg kraja, između ostalog i onaj lokalnog pomorskog prometa. Za isti se navodi da je vrlo loš, jer nije bio uspostavljen u granicama kakav je bio za vrijeme Austrije, pa je to svima nanosilo velike štete. Poseban problem bio je veza otoka sa gradovima na kopnu. Ova plovidba se koliko toliko normalizirala od 1925. godine. U području Šibenika promet su održavali parobrodi »Jezerske plovidbe«. Uspostavljeno je devet putničko-teretnih pruga. Namijenje su bile domaćem stanovništvu, a manje turizmu, koji je bio tek u začetku.

(Nastavak u idućem broju)

MALI OGLASNIK

NESTAO PAS, škotski ovcar »Lesi« star 11 mjeseci, dana 4. VIII kod Šibenskog mosta. Javiti na adresu: Supe Stipe, put Vida 13 (Njivice).

UZ POVOLJNU cijenu prodaje se hitno, odmah useljiva kuća s trosobnim stanom, garažom i ogradenim dvorištem. Kuća se nalazi u ulici Put Vida 2. (Njivice). Radi detaljnih informacija zainteresirani se mogu obratiti svaki dan na adresu: Eminović Šaban »Zabavni park« Tijesno i na adresu: Eminović Katica, Prilaz tvornici 21. ili na telefon 26-875.

PRODAJEM gradilište na Vidicama s prvom etažom (uvedena voda i struja). Ponude na telefon 23-615.

POVOLJNO prodajem gradilište s kućicom u Ražinama (uvedena voda). Ponude na telefon 25-502.

PRODAJEM KUCU u Vodicama (komforan trosoban stan s terenom 600 m²). Kuća je namještena i useljiva, cijena po dogovoru. Za informaciju obratiti se na telefon 29-480 svaki dan (osim subote) od 7 do 13 sati.

TROSOBAN komforan stan (neto površine 71 m četvorni — centralno grijanje — plin) u Zagrebu, mijenjam za četverosoban komforan stan u Šibeniku. Cijenjene ponude na telefon 29-480 od 7 do 14 sati (osim subote).

PRIJE MJESEC i po dana izletila mi je papiga lila boje kroz prozor u Ul. Dinka Zavorovića 6., a mnogo mi je stalo do nje, pa se moli poštenu nalaznik da mi je donese ili javi na redakciju Šibenskog lista. Za uslugu ću mu kupiti drugu, ili platiti uslugu. HVALA unaprijed, Dragica Lokas - Solus

SIZ za zapošljavanje

Traže se radnici:

1. »Izgradnja« Šibenik
 - projektant konstruktivnog dijela (Građevinski fakultet sa tri godine staža i položen stručni ispit)
 - razrađivač projekta (dva izvršioca) (Viša tehnička građevinska škola i tri godine staža ili Srednja građevinska tehnička škola i pet godina staža)
 - Rok oglasa do 18. 8. 1978.
2. »Brodaričanka« Brodarica
 - VKV ili KV ronilac (šest izvršilaca sa reguliranom vojnom obvezom)
 - NK građevinski radnik (osam izvršilaca sa reguliranom vojnom obvezom)
 - Rok oglasa do 16. 8. 1978.
3. OŠ »Lepa Šarić« Šibenik
 - nastavnika glazbenog odgoja na određeno vrijeme (završena PA)
 - blagajnik administrator na određeno vrijeme (završena Srednja ekonomska škola)
 - Rok oglasa do 21. 8. 1978.
4. OŠ »Maršal Tito« Šibenik
 - nastavnik tehničkog odgoja na određeno vrijeme (završena PA)
 - Rok oglasa do 31. 8. 1978.
5. TEF RZ zajedničke službe Šibenik
 - šef financijske operative (dipl. ekonomist sa tri godine iskustva na financijskim poslovima)
 - Rok oglasa do 16. 8. 1978.
6. Medicinski centar Šibenik
 - (u službi za živčane i duševne bolesti)
 - četiri medicinske sestre (jedna na neodređeno i tri na određeno vrijeme) (Srednja medicinska škola i položen stručni ispit)
 - Rok oglasa do 16. 8. 1978.

TVORNICA LAKIH METALA

»BORIS KIDRIČ«
ŠIBENIK

Kadrovska služba na osnovi Planova obrazovanja i osposobljavanja kadrova u OOUR-ima i RZ za 1978. godinu, donesenih na sjednicama RS raspisuje:

PONOVI NATJEČAJ

za ugovaranje zasnivanja radnog odnosa nakon završne faze obrazovanja s učenicima Centra odgoja i usmjerenom obrazovanja za elektro, metalsku, metaluršku i saobraćajnu djelatnost Šibenik, koji se opredijele za zanimanje:

1. elektrolizer	20 učenika
2. valjač	20 učenika
3. presač	10 učenika
4. ljevač	10 učenika

Učenici moraju biti fizički i psihički sposobni za rad u traženim zanimanjima, kao i imati završenu prvu fazu obrazovanja.

Radna će organizacija učenicima omogućiti proizvodni rad u svojim OOUR-ima i RZ, dodijeliti će im zaštitna sredstva za siguran način rada i mjesečnu nagradu, prema društvenom dogovoru općine Šibenik.

Izabranim će kandidatima na preporuku OOUR-a preko OSIZ-a za standard učenika i studenata Šibenik, biti dodijeljen kredit za vrijeme školovanja.

Rok natječaja istovetan je s rokom upisa u obrazovni Centar u Šibeniku.

Ostale informacije kandidati mogu dobiti u odjelu za izobrazbu Kadrovske službe radne organizacije.

NATJEČAJNA KOMISIJA

Mini priča

NULA I JEDAN

Nula nije bila uopće na cijenji među znamenkama. Jedan, tek neznatno više.

— Ja osjećam da ipak nešto vrijedim — negodovala je Nula.

— Ja sam također zapostavljen, iako s nepravom — uvrijedeno će Jedan.

— Što da učinimo? — upita Nula.

— Netko reče da dvoje uvijek više zna nego li pojedinac — odgovori Jedan.

I udruže se Jedan i Nula. Od tada, vidjevši ih tako udružene, ostale znamenke susretale su ih s poštovanjem.

I. GOLEŠ

Stranci

Iako smo stranci jedno drugom, moramo zajedno dijeliti dobro i zlo.

Vrijeme će sigurno pokazati, da li možemo to.

Dobro sam te znao i ništa više.

Ljubav mi je bila u tom.

Samo sjećanja mojih misli u magli niču sad.

I ako trpimo i živimo zajedno, znam, da mi nisi draga,

da ti nisam drag.

Trnjem koraćamo,

na tom putu mi nemamo sreće.

Ne plači, na kraju,

boi će nestati, ubrat ćemo

cvijeće.

Dušan MAKRIŃ

SOCIJALISTIČKA REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINA ŠIBENIK
OPĆINSKA UPRAVA

Natječajna komisija Savjeta Radne zajednice Općinske uprave Šibenik na osnovi Odluke Savjeta Radne zajednice od 7. kolovoza 1978. godine, raspisuje

N A T J E Č A J

za uspostavljanje međusobnih odnosa, prava i obveza između Općinske uprave i studenata I. semestra školske godine 1978/79.

10 studenata Pravnog fakulteta

1 studenta Ekonomskog fakulteta

4 studenta Medicinskog fakulteta

4 studenta Elektrotehničkog fakulteta

1 studenta Prirodoslovno-matematičkog fakulteta — biologija

3 studenta Vanjske trgovine

Kandidati koji se prijavljuju na natječaj trebaju ispunjavati slijedeće uvjete:

1. da su završili srednje obrazovanje

2. da nisu stariji od 22 godine

Kandidati koji budu izabrani i potpišu ugovor o međusobnim pravima i obvezama stječu pravo:

— izravnog upisa na studij u I. semestar šk. god. 1978/79.

— obavljanja prakse u Općinskoj upravi

— sudjelovanja u raspodjeli dohotka i osobnih dohodaka srazmjerno udjelu u radu i rezultatima rada za vrijeme prakse

— na pripravnički staž pod uvjetima utvrđenim općim aktom Općinske uprave

Uz molbu kandidati trebaju dostaviti završnu svjedodžbu i svjedodžbe posljednje dvije godine školovanja, jer će se izbor kandidata obaviti na osnovi uspjeha u dosadašnjem školovanju.

Rok natječaja je 8 dana od dana objave natječaja u »Šibenskom listu«.

O rezultatima natječaja kandidati će biti pismeno obavijesteni u roku od 8 dana po završetku natječaja.

Molbe na natječaj s potrebnim prilogima dostavljaju se: Natječajnoj komisiji Savjeta Radne zajednice Općinske uprave Šibenik, Trg dra Ivana Ribara 2.

NATJEČAJNA KOMISIJA

SLOBODNA PLOVIDBA ŠIBENIK

Na temelju Odluke Radničkog savjeta RO raspisuje

N A T J E Č A J

za sklapanje ugovora radi uspostavljanja međusobnih prava i obaveza sa studentima viših pomorskih škola

a) nautičkog smjera 8 studenata

b) brodstrojarskog smjera 8 studenata

c) radiotelegrafskog smjera 6 studenata

Uvjeti:

— Završena odgovarajuća srednja škola

— Da su voljni sklopiti ugovor o međusobnim pravima i obavezama.

Prednost imaju kandidati s boljim uspjehom u srednjoj školi te položenim stručnim ispitom za zvanje poručnika trgovačke mornarice, pomorskog strojaru ili RTG-e II klase.

Rok natječaja 8 dana od dana objavljivanja.

Molbu dostaviti kadrovske službi RO-e

Šibenik — Sarajevska 2

NATJEČAJNA KOMISIJA

Otkupljujemo stare fotografije

Uredništvo »Šibenskog lista« odlučilo je u cilju obogaćivanja svojih rubrika »Iz prošlosti grada i okolnih mjesta« da otkupljuje vrijedne fotografije koje predstavljaju motiv, događaj, portret ili ilustriraju povijesna ili obična zbivanja iz života naših ljudi u Šibeniku, Vodicama, Primoštenu, Rogoznici itd. Takve fotografije naš će list objavljivati s objašnjenjima koje bude dao vlasnik ili budu potvrđene od dobrih poznavalaca prilika u našem kraju (prvenstveno muzejskih radnika i povjesničara).

Stare fotografije mogu se slati na adresu Uredništva ili osobno donijeti.

Vjerujemo da će naši građani shvatiti svrshodnost ove akcije i pomoći da se naš list obogati ilustracijama koje će upotpuniti prazninu u prezentiranju vremena koje je ostalo za nama.

UREDNIŠTVO

FOTO KRITIKA

I pored učestalih kritika i postavljana stupova na ulaz u stari dio grada, opet se ponavljaju ovakve slike: kamioni i male hladnjače uporno se probijaju kroz uske ulice starog grada ometajući kretanje pješaka i stvarajući gužvu. Ponavljamo: zašto se opskrba (ako se već mora) na ovakav način ne obavlja noću ili u ranu zoru kada je grad pust.

KRIŽALJKA

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13			14		14		15				
16				17					18		
19			20					21		22	
23			24				25		26		
		27					28			29	
30	31		32			33				34	
35		36		37					38		
39			40						41		
42						43					

VODORAVNO: 1. Nerazvijen kraj u Dalmaciji, 8. Starogrčki junak, 13. Praci, 14. Opis nekog puta s podacima o stajalištima i udaljenostima, 16. Dio drveta (vanjski omotač), 17. Strano žensko ime, 18. Zmaj, 19. Papige krasnog perja, 20. Odvojeni pilom, 22. Mjera za električni otpor, 23. Nađena stvar, 25. Obala, 27. Travar (tur.), 28. Onaj, koji se odnosi na dijete, 30. Muzička nota, 32. Cokoladna bombona, 34. Kratica za entuzijizam, 35. Žensko ime, 37. Prvi prijevod Biblije na latinski jezik, 38. Rijeka u SSSR-u, 39. Meso jedne domaće životinje, 41. Vrsta tkanine, 42. Kemijski spojevi, 43. Negibljivost, nepokretnost.

OKOMITO: 1. Višednevne svetkovine i orgije starih Rimljana u čast boga Baka, 2. Rijeka ponornica u BiH, 3. Vrlo opasna zarazna bolest, 4. Pokazna zamjenica, 5. Lična zamjenica, 6. Drznik, 7. Vrsta amer. majmuna, 8. Masturbacija, 9. Muzička nota, 10. Vremenski period, 11. Zivotinjska mast, loj, 12. Vjetar, koji često puše ljeti u Primorju, 15. Ime i prezime naše starije film. glumice, 17. Sprave, naprave, 20. Razvedriti, obradovati, 21. Dalm. muško ime, 24. Auto-transportno poduzeće (krat.), 26. Svjedodžbe, 28. Slavni amer. pop-pjevač, Bob, 29. Starogrčki junak, sin Posejdona i Geje, 31. Najjača igraća karta, 33. Prošle godine, 36. Žensko ime, 38. Predmetak ispred škotskog prezimena, 40. Slovo s prizvukom, 41. Kratica za soc. republiku.

RJEŠENJE KRIŽALJKE IZ PROŠLOG BROJA

VODORAVNO: Parodija, ukras, atoli, aromatik, Neva, epika, Ida, ona, plakari, af, Pataren, pano, a, t, Irig, Tatarin, Is, otimati, BRD, kas, ajani, dive, ustajati, ratar, mirta, interesi.

Lj. JELOVČIĆ

SIBENSKI LIST

TJEDNI PROGRAM

Radio Šibenika

SUBOTA, 12. VIII 1978.

14,02 — Pop-rock vremeplov, 14,30 — Dnevnik, 14,40 — Reklame, 15,00 — Dnevne novosti Radio Zagreba, 15,30 — Jugotonov ekspres, 16,00 — Vijesti, 16,02 — Melodije za poslijepodnevni odmor, 16,55 — Mali oglasnik, podsjetnik, odjava.

NEDJELJA, 13. VIII 1978.

9,02 — Tjedna kronika i Aktualna tema, 9,30 — Reklame, 10,00 — Glazba za mlade, 11,30 — Čestitke i želje slušalaca.

PONEDJELJAK, 14. VIII 1978.

14,02 — Glazbeni koktel, 14,30 — Dnevnik, 14,40 — Reklame, 15,00 — Dnevne novosti Radio Zagreba, 15,30 — Pjesme i igre naših naroda, 16,00 — Vijesti, 16,02 — Time-out, 16,55 — Mali oglasnik, podsjetnik, odjava.

UTORAK, 15. VIII 1978.

14,02 — Nove ploče u prodavaonici, 14,30 — Dnevnik, 14,40 — Reklame, 15,00 — Dnevne novosti Radio Zagreba, 15,30 — Nekad popularno, 16,00 — Vijesti, 16,02 — Čestitke i želje slušalaca, 16,30 — U zabavnom tonu, 16,55 — Mali oglasnik, podsjetnik, odjava.

SRIJEDA, 16. VIII 1978.

14,02 — Glazbeni studio, 14,30 — Dnevnik, 14,40 — Reklame, 15,00 — Dnevne novosti Radio Zagreba, 15,30 — Nastupaju instrumentalni sastavi, 16,00 — Vijesti, 16,02 — Turistički mozaik, 16,55 — Mali oglasnik, podsjetnik, odjava.

ČETVRTAK, 17. VIII 1978.

14,02 — Dalmacija u pjesmi, 14,30 — Dnevnik, 14,40 — Reklame, 15,00 — Dnevne novosti Radio Zagreba, 15,30 — Vedro glazbeno poslijepodne, 16,00 — Vijesti, 16,02 — Iz melodije u melodiju, 16,55 — Mali oglasnik, podsjetnik, odjava.

PETAK, 18. VIII 1978.

14,02 — U vedrom raspoloženju, 14,30 — Dnevnik, 14,40 — Reklame, 15,00 — Dnevne novosti Radio Zagreba, 15,30 — Parada domaćih šlagera, 16,00 — Vijesti, 16,02 — Čestitke i želje slušalaca, 16,15 — Melodije sa LP, 16,55 — Mali oglasnik, podsjetnik, odjava.

KINEMATOGRAFI

ŠIBENIK: hongkonški film »Veliki gazda« (do 13. 8.)
TESLA: talijanski film »U zlatnom trokutu droge« (do 16. 8.).

PRIREDBE CENTRA ZA KULTURU — ŠIBENIK

U utorak 15.8. Koncert na orguljama (Oleg Jančenko, SSSR) Katedrala 20 sati.

DEŽURNA LJEKARNA

Centralna, Ulica Borisa Kidriča (do 18. 8.).

IZ MATIČNOG UREDA

Rođeni

Dobili kćer:

Branko i Margita Hrabrov, (blizanke), Jovo i Zlata Galić, Slavko i Nediljka Slamić, Krešimir i Nada Uroda, Frane i Mirela Pleić, Ivan i Ivanka Belamarić, Nikola i Stefa Gligić, Ive i Danica Obratov, Zdravko i Ana Vukšić, Mate i Jadranka Jareb, Ivan i Anka Smolić, Ante i Nataša Vidović, Neven i Mirela Škunca, Nediljko i Nediljka Čović, Ante i Marija Žonja, Zorislav i Mira Bašić, Jadran i Jadranka Cukrov, Križan i Tonka Prgin, Luka i Radojka Viljac, Šime i Milena Skelin, Zdravko i Rosanda Plavčić.

500-ti PRETPLATNIK »ŠIBENSKOG LISTA« NAGRAĐEN GODIŠNJOM PRETPLATOM

Ovih dana u evidenciji naše prodajne službe zabilježen je 500-ti pretplatnik na naš »Šibenski list«. To je Vladimir Čoko, sa stanom u Ljubljani, Potrčeva 6. Uredništvo lista našem petstotom pretplatniku osigurat će besplatnu pretplatu na list u 1979. godini. Ova skromna nagrada pripast će i pretplatniku koji bude evidentiran pod brojem 1000.

Naš vodič

VLAKOVI

Za Beograd: u 21.20 (direktno sa spavaćim kolima — do 3. IX).

Za Zagreb: u 9.50 (veza u Perkoviću na »Dalmacija-ekspres«) u 14.33 (»Kornatekspres« — do 30. IX), u 21.20 (direktno sa spavaćim kolima).

Za Osijek: u 18.45 (do 31. VIII)
Za Novi Sad: u 14.41 (do 6. IX)

AUTOBUSI

Šibenik — Dubrovnik: 2.30, 3.30, 4.35, 5.15, 6.00, 8.30, 9.15, 10.00, 11.15, 12.00, 13.15, 15.10, 23.30.

Šibenik — Rijeka: 4.10, 6.00, 8.45, 9.30, 9.45, 11.00, 11.45, 13.00, 14.37, 16.40, 18.00, 19.30, 20.00, 22.00, 22.30, 23.00, 23.30.

Šibenik — Zagreb: 4.30, 10.05 (via Gospić), 18.00 (via Rijeka), 20.30.

Šibenik — Ljubljana: 19.30, 20.00.

Šibenik — Bihać: 14.00.

Šibenik — Trst: 23.00, 23.30 (svakog dana), petkom u 22.30.

Šibenik — Banja Luka: u 7.30, i 22.15

AVIONI

Split — Beograd: ponedjeljkom u 10.00, 17.35, 18.20, 19.05, utorkom u 10.50, 14.45

15.30, 19.05, 21.05, srijedom u 10.00, 19.05, 21.05, četvrtkom u 10.00, 17.35, 19.05, 21.05, petkom u 10.00, 14.45, 18.15, 19.40, subotom u 10.00, 20.30, 20.50, 21.05, nedjeljom u 6.25 (od 1. 6. do 30. 9. 1978.), 10.00, 14.45, 17.35, 19.05, 21.05.

Split — Zagreb: ponedjeljkom u 8.10, 11.00, 18.30, utorkom u 8.10, 11.00, 18.30, srijedom u 8.10, 11.00, 18.30, četvrtkom u 8.05, 8.10, 11.00, 18.30, petkom u 8.10, 11.00, 18.30, subotom u 8.10, 11.00, 18.30, nedjeljom u 8.05, 8.10, 11.00, 18.30.

Zadar — Beograd: svakog dana u 20.50.

Zadar — Zagreb: svakog dana u 7.30, srijedom i u 17.20.

Split — Ljubljana: srijedom i četvrtkom u 9.30, petkom u 8.50.

Split — Maribor: nedjeljom u 21.45.

Split — Skoplje: srijedom i četvrtkom u 12.30, utorkom u 16.30.

Split — Sarajevo: utorkom u 11.10.

Split — Dubrovnik: srijedom u 9.30, subotom u 9.30 i nedjeljom u 12.35.

Split — Rijeka: srijedom u 17.15.

Split — Rim: ponedjeljkom, petkom i nedjeljom u 11.05.

Split — Pariz: petkom u 12.35.

Split — London: utorkom u 8.30.

Split — Beč: subotom u 17.30.

Split — Cirihi: nedjeljom u 8.05.

Split — Varšava: srijedom u 18.20.

BRODOVI

Brze pruge

Zadar—Rab—Rijeka: srijedom i subotom u 21.50.

Lokalne pruge

Šibenik—Vodice: u 9, 12.50, 14.45 i 19, nedjeljom u 9,19.

Šibenik—Zlarin: u 5,30, 9, 12,50, 14,45 i 19, nedjeljom u 8,30, 9, 19 i 20.

Šibenik—Prvić Luka: u 9, 12,50, 14,45 i 19, nedjeljom u 9 i 19.

Šibenik—Prvić Šepurina: u 5,30, 9, 12,50, 14,45 i 19, nedjeljom u 9 i 19.

Šibenik—Kaprije—Žirje: u 13, petkom u 14,45, nedjeljom u 8,30 i 20.

Šibenik—Obonjan: u 5,30, 9 i 13, petkom u 14,45, nedjeljom u 8,30 i 20.

KRETANJE BRODOVA SLOBODNE PLOVIDBE

DINARA — na putu za Rotterdam, SKRADIN — u Novoros'sku, PROMINA — u Tsingtau, ŠIBENIK — u Hamburgu, MURTER — u Mersinu, ŠUBIČEVAC — u Sangaju, KRAPANJ — u Ankoni, ROGOZNICA — u Veneciji, KRKA — u Trogiru, KORNAT — na putu za Tekirdag, ZLARIN — u Hope, PRIMOSTEN — na putu za Samsun.

Izdaje: INFORMATIVNI CENTAR V. d. direktora i glavni i odgovorni urednik DRAGUTIN GRGUREVIĆ Tehnički urednik Josip Jakovljević Uređuje redakcijski kolegij

LIST IZLAZI SUBOTOM. Adrese: INFORMATIVNI CENTAR: Šibenik, B. Petranovića 3, telefon 29-480. Radio Šibenik: P. Grubišića 3, tel. 22-929 ● Adresa uredništva »Šibenskog lista«: P. Grubišića 3, telefon: 29-929 ● PRETPLATA za list: za SFRJ najmanje za tri mjeseca 36 din.; za pola godine 75 din.; za cijelu godinu 150 din. Za inozemstvo dvostruko. ● Tisak: »Štampa« Šibenik, A. Katića 9.